

Programa d'activitats per a l'educació i la sensibilització ambiental al Museu de la Pagesia

---

Ajuntament de Fogars de la Selva

Data de lliurament: Maig de 2024

Núm. expedient SAP: 2023/0034462

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

Empresa o equip redactor

Escola de Natura del Corredor

ÍNDEX

A. RESUM EXECUTIU	4
B. INTRODUCCIÓ	5
C. EL CONTEXT SOCIOGEOGRÀFIC DEL MUNICIPI	5
C.1. Context humà	6
C.2. Riscos ambientals rellevants	10
C.3. El Museu de la PAGESIA	10
D. ANTECEDENTS DEL PROJECTE	11
D.1. Activitats educatives ofertes a les escoles bressol i als centres educatius.	11
D.2. Activitats lúdic-culturals anuals obertes a la ciutadania	18
D.3. Activitats culturals ofertes a les agències de viatges	30
D.4. Pla estratègic del Museu	32
D.5. Equipaments i recursos ambientals existents	33
D.6. Agents i persones involucrades en el projecte	34
D.7. Difusió de les activitats	34
D.8. Recursos econòmics involucrats en el projecte	35
E. PROCÉS PARTICIPATIU	35
E.1. Agents implicats	36
E.2. Calendari	38
E.3. Anàlisi	41
F. CONCEPTUALITZACIÓ I ELABORACIÓ DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ i SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL	43
F.1. Objectius del Pla d'Acció	43
F.2. Eixos temàtics i àmbits de treball	44
F.3. Metodologies	46

F.4. Destinatari	47
G. IMPLEMENTACIÓ DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL	48
G.1. Accions dirigides a les llars d'infants i als centres educatius	49
G.2. Accions dirigides a la ciutadania en general	71
G.3. Accions dirigides a les famílies amb infants	77
G.4. Accions dirigides a les agències de viatges i als grups especials	81
G.5. Quadre resum de les accions	89
G.6. Temporalització	92
G.7. Governança	95
G.8. Vinculació del Museu amb altres agents	96
G.9. Difusió de Pla d'Acció	97
G.10. Avaluació i seguiment del Pla d'Acció	99
ANNEX 1 ACTIVITATS.	102
ANNEX 2 MESURES DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL	114

A. RESUM EXECUTIU

L'Ajuntament de Fogars de la Selva sol·licita, en el marc del Catàleg de serveis 2023, un suport tècnic per dissenyar un Programa d'educació i sensibilització ambiental amb l'objectiu de posar en valor, donar a conèixer i sensibilitzar sobre l'entorn proper.

La sol·licitud ve motivada des del Museu de la Pagesia, el qual depèn de l'Ajuntament de Fogars de la Selva, i que acull el Punt d'Informació del Parc del Montnegre i el Corredor.

Inicialment, l'objectiu del suport tècnic ha estat l'elaboració d'un programa d'educació i sensibilització ambiental adaptat a les necessitats de tot l'àmbit territorial del municipi de Fogars de la Selva. A finals de novembre el Consistori municipal decideix que el disseny del programa s'ha d'emmarcar en l'àmbit del Museu de la Pagesia i no en tot l'àmbit del municipi, i així ho comunica a la Diputació de Barcelona. En gener del 2024, des de la Unitat de Recursos d'Educació Ambiental de la Diputació de Barcelona se'ns confirma que l'àmbit d'actuació del Pla ha de ser el del Museu.

En la programació anual d'activitats del Museu s'inclouen, en l'actualitat, diverses activitats puntuals de tipus ambiental, lúdic i cultural. Dins d'aquest àmbit la temàtica és molt diversa (pagesia, residus, fauna, flora, aigua, sòl...) i comprèn un gran ventall d'activitats disponibles. Les activitats dirigides als centres educatius no tenen massa demanda. Per contra, les activitats dirigides a la ciutadania tenen molta demanda, les places s'esgoten ràpidament quan s'obren les inscripcions i el grau de satisfacció en finalitzar les activitats és elevat.

Amb aquest suport tècnic es vol revisar l'oferta actualment existent i elaborar un Programa de caràcter anual, actual i innovador, adreçat a diferents tipus de públic i que s'allargui durant l'actual mandat del Consistori.

L'objectiu del present suport tècnics és, doncs, l'elaboració d'un **Programa d'educació i sensibilització ambiental** amb vistes a crear una oferta atractiva, personalitzada i adaptada a les necessitats del Museu, que contribueixi a descobrir l'entorn i a apoderar la ciutadania cap a l'acció proambiental, que reculli accions concretes i que marqui directrius a seguir.

B. INTRODUCCIÓ

El present projecte consisteix en la redacció i disseny del programa d'educació i sensibilització ambiental del Museu de la pagesia de Fogars de la Selva, amb el suport de la Diputació de Barcelona i l'Ajuntament de Fogars de la Selva.

El municipi de Fogars de la Selva està situat a l'extrem meridional de la comarca i limita al sud amb el Maresme, comarca a la qual va pertànyer fins a la divisió territorial de Catalunya de l'any 1936.

El terme té una extensió de 33,17 Km² i una població de 1.696 habitants. S'estén pel sector nord-est del massís del Montnegre, amb el Montgròs com a punt més alt (391 metres), i per la part baixa de la Tordera, a la zona on conflueix la riera de Santa Coloma. Bona part del territori està ocupat per boscos de pins, alzines i roures. A la part més plana, al nord i a l'est, s'hi conreen cereals, vinyes, hortes i pollancre. A mitjans dels 90 el poble va experimentar una revolució urbanística que transformà les antigues urbanitzacions del nucli urbà. Tanmateix, compta amb un gran nombre de masies disseminades al llarg del territori.

El municipi de Fogars de la Selva porta anys duent a terme activitats d'educació ambiental a través del Museu de la Pagesia. L'oferta actual s'adreça, majoritàriament, al públic en general, tot i que també s'ofereixen activitats als centres escolars.

L'objectiu principal és elaborar un Programa d'educació i sensibilització ambiental que vinculi els objectius del Museu de la pagesia de Fogars de la Selva i contextualitzi i incorpori el seu programa d'activitats.

Per tal que aquest Programa sigui efectiu, es recullen accions concretes i es marquen directius a seguir.

C. EL CONTEXT SOCIOGEOGRÀFIC

El municipi de Fogars de la Selva pertany administrativament a la comarca de la Selva, però en la província de Barcelona.

El terme té una extensió de 33,17 Km² i una població de 1.696 habitants.

C.1. CONTEXT HUMÀ

El municipi es troba a l'extrem nord-oriental del massís del Montnegre. Aquest es troba delimitat per dues falles perpendiculars que s'entrecreuen, la del Vallès (est-oest) i la de Tordera (nord-sud). Aquestes condicionen la orografia i condueixen el pas del riu Tordera (Montseny – Sant Celoni – Hostalric – Fogars – Tordera – Malgrat/Blanes), que cerca la sortida al mar (impedida en el curs mig pel Montnegre) d'oest a est, per l'espai lliure originat per la falla de Tordera. Ultra configurar el relleu (el meandre principal de la Tordera en angle recte per adreçar-se al mar representa el límit nord-oriental del terme de Fogars), aquest contacte de falles generà la zona volcànica Hostalric-Massanet (Miocè-Pliocè), en la qual es troben els dos pitons volcànics principals de Fogars en els confins amb el Maresme (can Saboia i Sant Corneli) i un de molt petit a tocar del pla de can Gelmar, a prop del riu.

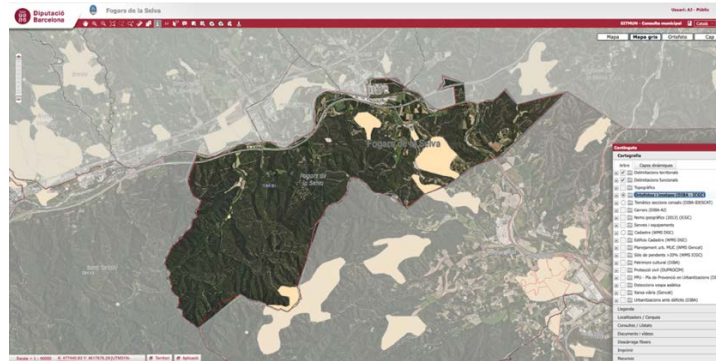
La part del territori de Fogars amb major ocupació humana és al vessant oest de la serra. És oberta a la baixa vall de la Tordera i a la depressió de la Selva i les Guillerries.

Un altre sector prou extens, geogràficament més tancat i pràcticament sense població, és la vall de Ramió.

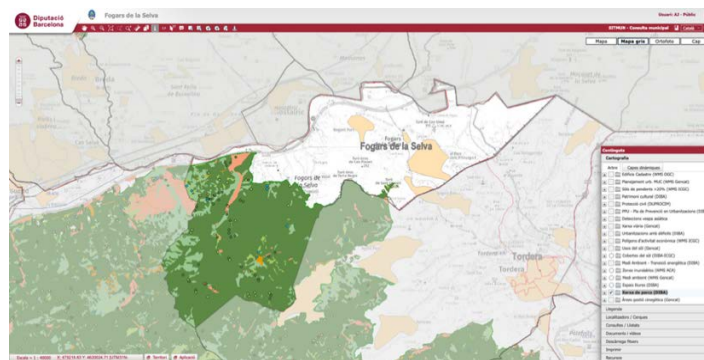
Tot plegat configura les estructures orogràfiques rellevants del municipi i els elements referencials del territori:

-Els principals geosistemes són els estreps nord-orientals del massís del Montnegre i la plana al·luvial entre aquests i el riu Tordera. Ambdós amb una configuració ecosistèmica pròpia i peculiar i una pauta d'ocupació antròpica específica.

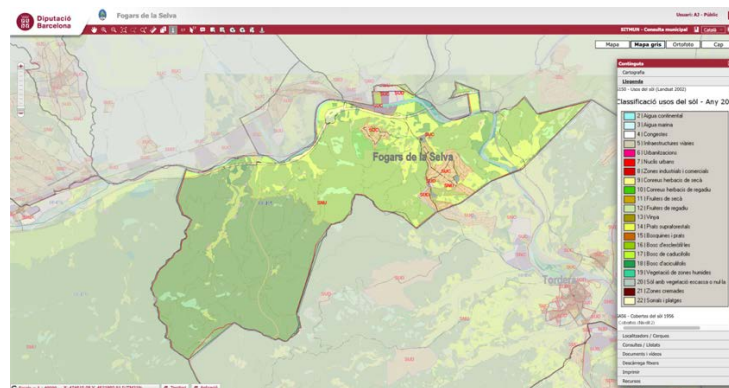
- La serralada incorpora antics sistemes de senyals (torre del telègraf de la serra del Godall)
- El riu limita els confins nord i est el municipi.
- El doble meandre inclou i condiona els propis sistemes naturals fluvials, les planes conreades, l'església i comunidor de Sant Cebrià de Fogars, la torre de can Gelmar i l'estació d'aforament del riu.
- La plana al·luvial i la xarxa fluvial contenen les màximes biodiversitat i productivitat.
- Els pitons volcànics –únics a tota la serralada litoral entre els rius Besós i Tordera– representen una de la peculiaritats naturals més notables del municipi.

Mapa ortofotomapa del municipi de Fogars de la Selva. Font SITMUN

Mapa del territori del municipi de Fogars de la Selva dins el Parc del Montnegre i el Corredor. Font SITMUN

Mapa de cobertes de sòl de Fogars de la Selva. Font SITMUN

Actualment el municipi té 1696 habitants.

Fogars no ha tingut ni té un nucli central de població amb pes específic propi.

Fina a la dècada de 1970, tota la població es trobava escampada en masies. Les més grans i riques, unes poques, a l'entorn de la plana al·luvial. La major part, humils, enlairades a la muntanya. En total 101 cases, moltes d'elles abandonades avui dia.

A partir d'aleshores, algunes finques esdevingueren urbanitzacions (Torre del Pintor, Regent Parc, Parc dels Prínceps I i II, Serra de l'Esquirol i Niàgara Parc, compartida amb Tordera) que han anat densificant-se en edificacions (cases unifamiliars separades). El gruix de la població de Fogars viu en aquestes. I en gran mesura, les onades inicials migratòries seguien un sistema de carambola: una part rellevant dels habitants ho foren inicialment en segona residència provinents de l'Àrea metropolitana de Barcelona, a on havien arribat prèviament, en primera o segona generació, des de Murcia, Extremadura i Andalusia. La següent onada va incorporar els fills dels primers estadants (en segones residències) que les van convertir en primeres per resultar-les-hi més econòmiques que cercar habitatge a la primera o segona corona metropolitanes. La tercera i darrera és més heterogènia, fruit de la diàspora metropolitana incrementada per l'encariment de l'habitatge i de la descoberta de les virtuts de la vida fora-ciutat.

El perfil poblacional amb establiment al municipi anterior a tres generacions a Fogars reuneix aquestes característiques:

- Escàs en quant a nombre.
- Propietat d'extensió de terreny gran.
- Concentració relativa de riquesa.
- Habitatge disseminat.
- Gran coneixement del territori.
- Cultura homogènia.
- Dedicació inicial agroforestal. Secundària de negocis.
- Determinant en el poder local.
- Localització del lloc de treball diversa, amb possibilitats dins del municipi.

El perfil poblacional en urbanitzacions, amb una antiguitat de la primera generació inferior a 50 anys, reuneix aquestes característiques:

- Habitatges unifamiliars segregats.
- Procedència geogràfica heterogènia, però majoritàriament de la primera corona metropolitana.
- Substrat sociocultural heterogeni.
- Nivell socioeconòmic mig o baix.
- Desconeixement per part dels habitants respecte el propis veïns, respecte els contextos natural, ambiental i cultural.
- Desinterès per part dels habitants per al coneixement i la integració respecte aquests contextos.
- Bagatge cultural en el conjunt de la ciutadania molt heterogeni i barrejat.
- Lloc de treball fora del municipi.

En síntesi les urbanitzacions en general són nuclis de població extensius i aïllats, distants del nucli de població principal (pràcticament absent a Fogars de la Selva), sense equipaments de relació social i comercial integrats. Els desplaçaments per assolir-hi els més propers representen distàncies relativament importants i solen requerir vehicle. També els desplaçaments per coincidir amb la resta de veïns, més enllà dels immediats.

Ens urbanitzacions de la segona i tercera corones metropolitanes, la capacitat adquisitiva dels seus habitants és inversament proporcional a la distància a Barcelona. Tordera i Fogars s'enquadren en aquest model.

Tot i la diversitat poblacional, un perfil particular propi d'una part dels habitants respon a una persona sense feina, de mitjana edat, majoritàriament dona, que resta sola a l'habitatge un cop la parella ha marxat a treballar i la canalla –si existeix- és a l'escola. I sense vehicle disponible. Aquesta figura té dificultats per a relacionar-se socialment, per les distàncies exagerades als altres veïns i als equipaments administratius, socials i comercials. Tot i ser freqüent a les dècades passades, aquest perfil està en declivi. Però ha condicionat moltes persones, tot i ser desconegut i poc estudiat.

Fogars compta amb 5 urbanitzacions legalitzades (Torre del Pintor –considerada primer nucli urbà- Parc dels Prínceps I i II, Regent Parc i Niàgara Parc) i una (Serra de l'Esquirol) en procés de desmantellament progressiu en conveni amb la Diputació de Barcelona.

Com a nuclis relacionals compta amb:

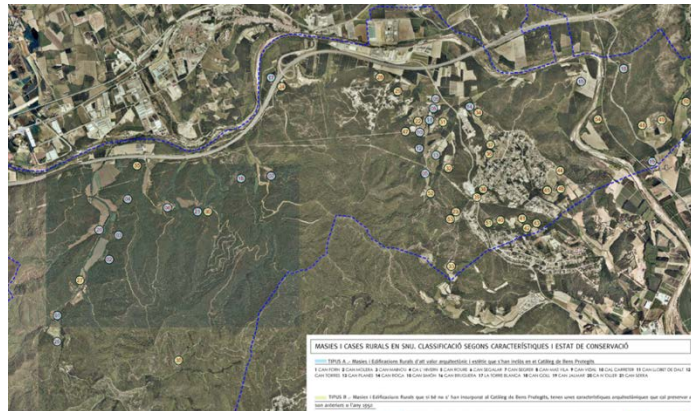
- Zona a l'entorn de l'ajuntament, amb l'escola d'educació infantil i primària, centre cívic, camp i pavelló obert esportius, magatzem municipal i el cementiri nou, contigus al nucli urbanitzat Torre del Pintor.
- Zona Benzinera, comercial i restauració, amb equipaments propers: Museu de la Pagesia i Centre de dia.
- Església parroquial de Sant Cebrià i antic cementiri.
- Església de Sant Andreu de Ramió i veïnat vinculat, molt escàs i espars.

Fogars compta amb una zona industrial (Polígon industrial de cal Batalló), compartida amb el municipi veí de Massanes. Les empreses localitzades en ella i les de la zona de la benzinera representen els principals llocs de treball disponibles dins del municipi.

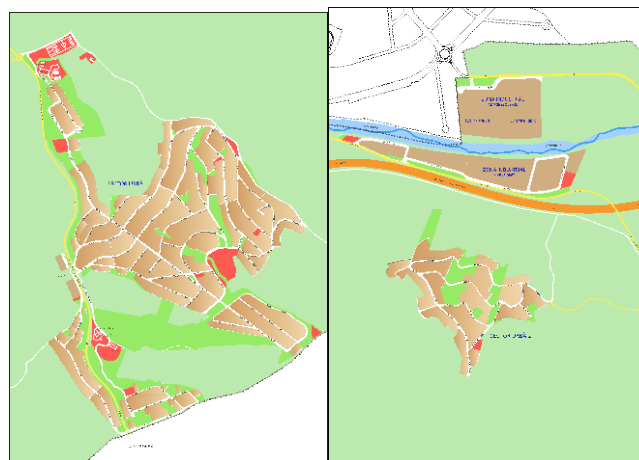
La mobilitat interna del municipi i també vers l'exterior requereix vehicle privat, tot i existir un servei d'autobús de baixa freqüència (4 viatges en 2 sentits en dies laborables, 2 viatges en dos sentits en dissabtes, diumenges i festius). Prou minso, però.

A 2023, Fogars compta amb 1696 habitants. D'aquests, 180 (10,6%) tenen estudis superiors; 456 (26,9%) tenen estudis secundaris i titulacions mitjanes; 666 (39,3%) tenen estudis entre graduat escolar i FP bàsica; i 167 (9,8%) no assoleixen al graduat escolar. Uns 227 (13,4%) són menors de 16 anys.

Entre la població amb titulacions superiors, el 64% són dones.

Plànol de les masies i cases rurals del municipi

Plànol del sector urbà 1 i plànol del sector urbà 2 i del sector industrial del municipi

C.2. RISCOS AMBIENTALS RELLEVANTS

Aquest model poblacional extensiu, adjacent a espais naturals, comporta l'exposició de la població a alguns riscos específics:

Risc d'inundació

- Riba del riu Tordera, particularment a la zona de l'església de Sant Cebrià.

Risc d'avinguda

- Tota la llera del riu a l'àmbit de Fogars.

Risc d'incendi forestal

- Tota la superfície urbanitzada adjacent a l'espai forestal i amb vegetació al seu interior.

Manca d'aigua per sequera perllongada.

- Tot i la potència de l'aquífer de la Tordera, les repetides sequeres perllongades cada cop més freqüents posen en risc l'abastament d'aigua del futur. I la generalització de la situació de sequera a tot el país dificultarà solucions d'àmbit supralocal.

La minva de la vulnerabilitat de la població en front a aquests riscos requereix de propostes formatives i comunicatives adequades.

C.3. EL MUSEU DE LA PAGESIA

El Museu de la Pagesia està ubicat al municipi de Fogars de la Selva.

El Museu va obrir les portes el 11 de setembre del 2009, al desembre del 2015 va tancar per manca de personal i va tornar a reprendre l'activitat al juny del 2016. El Museu està obert al públic tres dies feines i els caps de setmana i festius.

Des de l'any 2012 el Museu actua com a punt d'atenció al visitant del Parc del Montnegre i el Corredor. El punt d'atenció està obert en horari d'obertura del Museu, és a dir, caps de setmana, festius, dilluns, dimarts i dimecres matí.

El Museu es va construir com a resposta al context social que va viure el municipi als anys 90. En aquests anys, Fogars de la Selva va experimentar un gran augment de població, passant de 150 habitants als 1.696 actuals i perdent-se bona part de l'activitat agrícola. Tanmateix, la manca d'un nucli urbà, i per tant d'un punt de trobada cèntric, ha dificultat la interacció entre la gent del municipi.

Per tant, des de la seva fundació, el Museu ha tingut uns objectius clars:

- Donar a conèixer i dignificar el món e la pagesia i la vida al camp.
- Preservar la memòria històrica de la pagesia del municipi.
- Reivindicar la identitat del municipi.
- Establir vincles entre la gent del poble i promoure el sentiment de pertinença al municipi.

El Museu està ubicat en un edifici de construcció moderna però amb inspiració rural, de manera que s'ha recreat una masia rural catalana. Consta de dos edificis; el principal i un porxo condicionat. L'edifici principal està dividit en diverses estances repartides en tres plantes on s'hi poden observar objectes i mobles de fabricació compresa entre els segles XVII, XVIII i XIX. A l'exterior, just al costat de l'era, hi ha el porxo adaptat, que compren un recinte de vidre amb l'exposició de les eines del camp i del bosc. En l'exterior del Museu, en el pati, hi ha quatre enginyers mecànics: la sínia, el moli de la farina, el trull i el molí de vent.

A més de l'exposició permanent, el Museu disposa d'una exposició de caire temporal, que es va renovant anualment i que pretén ser un complement que amplii la col·lecció del museu i que posi el focus en punts més concrets de la vida a pagès i en els oficis tradicionals que havien estat actius al municipi.

Actualment el museu ofereix tres tipus de programació:

- **Programació educativa**, oferta tant a les escoles del municipi com als centres educatius de fora el municipi. La programació s'adreça tant a llars d'infants, escoles amb necessitats especials, escoles d'educació infantil, primària i centres de secundària.
- **Programació cultural**, amb els usuaris de les agències de viatge com a públic diana.
- **Programació lúdic i cultural**, oberta a la ciutadania en general, sobretot del municipi, però també oberta a persones d'altres municipis.

D. ANTECEDENTS DEL PROJECTE

Per la redacció d'aquest Pla d'Educació i Sensibilització ambiental s'ha tingut en compte les conclusions d'un Pla Estratègic redactat al 2022 i finalitzat al 2024, s'ha fet un procés participatiu amb diferents agents del municipi i s'ha fet una revisió acurada de totes les activitats ofertes actualment des del Museu, tant de les activitats culturals, educatives com lúdic-culturals.

D.1. ACTIVITATS EDUCATIVES OFERTES A LES ESCOLES BRESSOL I ALS CENTRES EDUCATIUS

Des de l'Any 2017 el Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva disposa d'un programa d'activitats escolars ofertes a escoles bressol i centres educatius d'infantil, primària i secundària, tant del municipi de Fogars de la Selva com d'altres municipis. El programa educatiu consta de 7 activitats, 2 de les quals no es troben disponibles en els darrers 5 anys (Descoberta de l'entorn i Rastres i restes). Referent a les temàtiques, hi ha 3 activitats que treballen la vida al camp, 2 activitats que treballen el bandolerisme i 2 activitats (les complementàries) que treballen el medi natural.

ACTIVITATS EDUCATIVES ACTUALS	Llar d'infants	Ed. Infantil (EI)	Ed. Primària Cicle Inicial (CI)	Ed. Primària Cicle Mitjà (CM)	Ed. Primària Cicle Superior (CS)	Ed. Secundària Obligatòria (ESO) Batxillerat Cicles Formatius
Pagesos per un dia						
Un animaló s'ha amagat al mas!						
El mas del bandoler						
Investiguem un crim						
Descoberta de l'entorn						
Rastres i restes						
Detectius de la història						

Pagesos per un dia!

Un animaló s'ha amagat al mas!

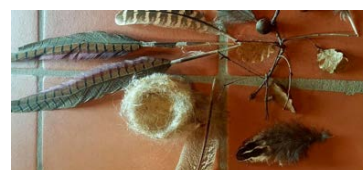
El Mas del bandoler!

Detectius de la història

Descoberta de l'entorn

Rastres i restes

Les dades de cadascuna de les 5 activitats que s'ofereixen actualment han estat recollides sistemàticament en unes taules, per tal que el seu anàlisi i interpretació siguin més àgil i visual.

Títol de l'activitat o recurs	Pagesos per un dia!
Format	Taller (joc de pistes) Taller d'utilització d'eines i de plantar 2 hores de durada
Destinataris	Nens i nenes de la llar d'infants Alumnes d'Educació Infantil
Espai on es realitza	Sala del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva Hort exterior del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi agrícola La vida al camp
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi rural Medi natural Benestar emocional
Relació amb els ODS	Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Valoració de l'activitat	de	És una de les activitats que més interès desperta en les escoles
Dades de participació	de	140 alumnes entre 2022 i 2023

Títol de l'activitat o recurs	Un animaló s'ha amagat al mas!	
Format	Taller (joc de pistes) Visita al museu 2 hores de durada	
Destinatari	Alumnes d'Educació Infantil Alumnes de Cicle Inicial d'Educació Primària	
Espai on es realitza	Sales del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva	
Agents implicats	Personal del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva	
Àmbit temàtic principal	Medi agrícola La vida al camp	
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi rural Medi natural Benestar emocional	
Relació amb els ODS	Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.	
Valoració de l'activitat	de	És una de les activitats que més interès desperta en les escoles
Dades de participació	de	120 alumnes entre el 2022 i 2023

Títol de l'activitat o recurs	El Mas del bandoler!	
Format	Taller (joc de pistes) 2 hores de durada	
Destinatari	Alumnes de Cicle Mitjà d'Educació Primària	
Espai on es realitza	Sales del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva	
Agents implicats	Personal del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva	
Àmbit temàtic principal	El bandolerisme	
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi rural Benestar emocional	

Relació amb els ODS	Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	No s'ha fet cap activitat els darrers 2 anys
Dades de participació	0 alumnes

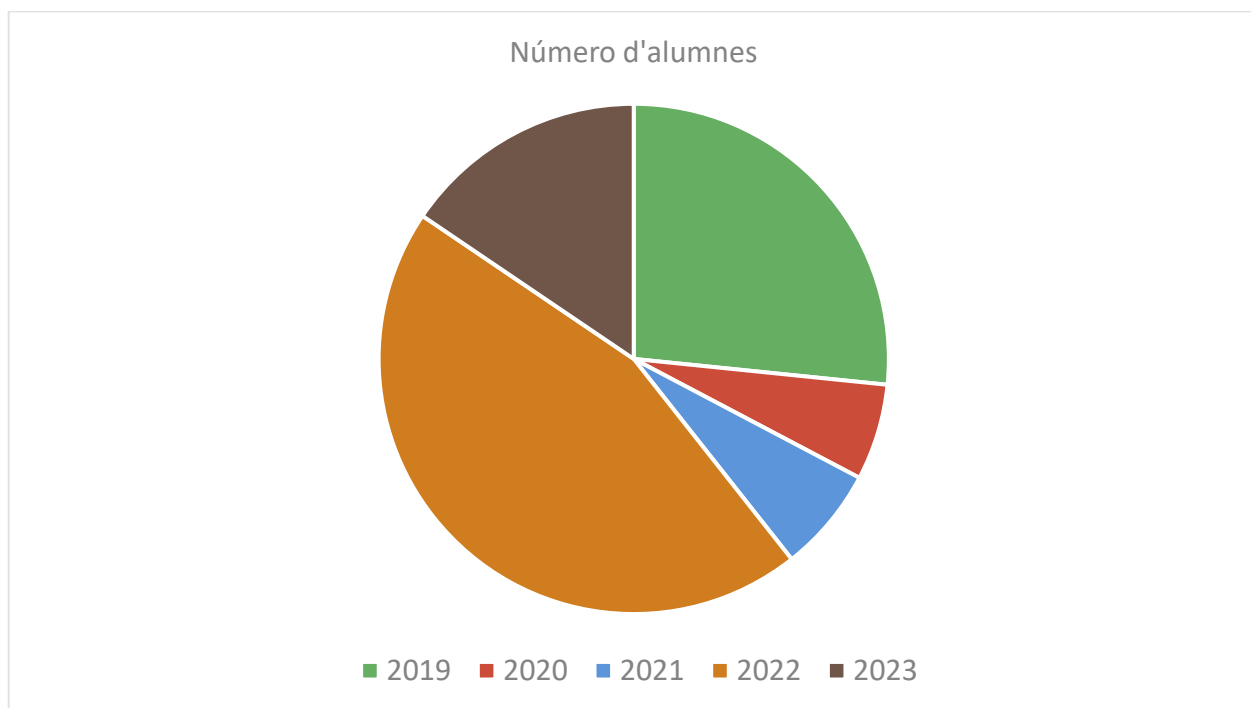
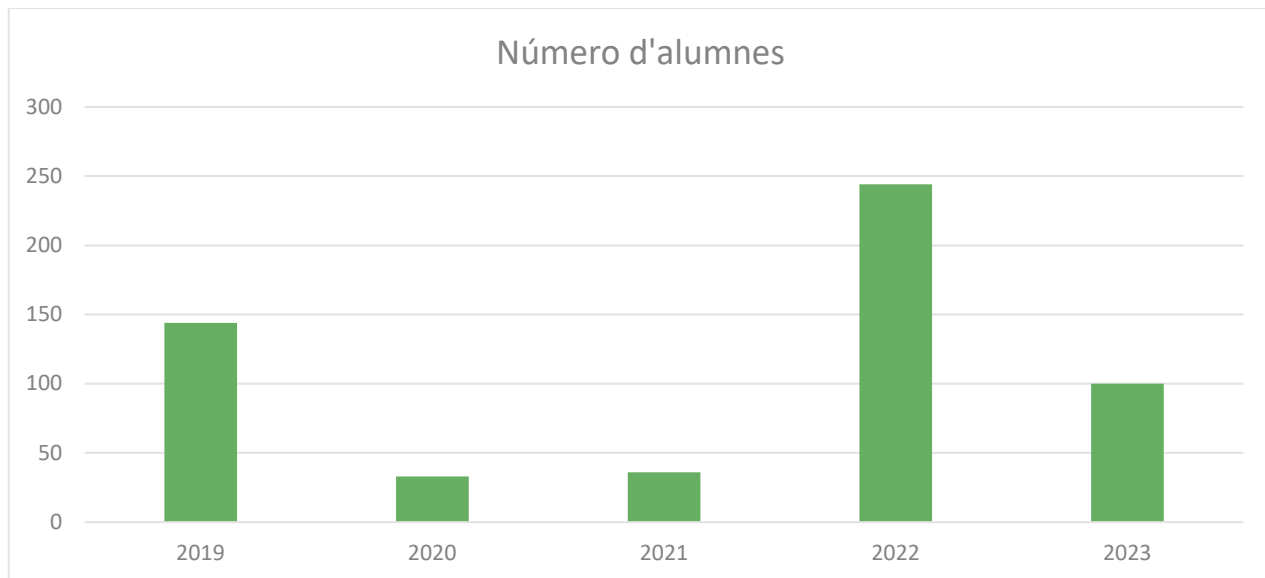
Títol de l'activitat o recurs	Investiguem un crim
Format	Taller (joc de pistes) 2 hores de durada
Destinataris	Alumnes de Cicle Superior d'Educació Primària
Espai on es realitza	Sales del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	El bandolerisme
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi rural Benestar emocional
Relació amb els ODS	Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Desperta poc interès en les escoles
Dades de participació	68 alumnes

Títol de l'activitat o recurs	Detectius de la història
Format	Taller (joc de pistes) 2 hores de durada
Destinataris	Alumnes de d'educació secundària
Espai on es realitza	Sales del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Àmbit temàtic principal	Pagesia i vida rural
Relació amb altres àmbits temàtics	Cultura popular Medi natural
Relació amb els ODS	Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millor de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Funciona prou bé, tot i que cal renovar alguna de les proves.
Dades de participació	68 alumnes al 2022.

Respecte a l'evolució del nombre de participants en els darrers 5 anys, s'ha vist que hi ha fluctuació i que en el darrer any hi ha hagut una davallada important.

ACTIVITATS	2019	2020	2021	2022	2023
Educatives	144	33	36	234	100

Respecte a les dades dels darrers dos anys:

Data	Entitat	ACTIVITATS EDUCATIVES	
		Escolars	Activitat
4/2/22	Escola Joaquim Ruyra. Blanes	42	Un animaló s'ha amagat al mas
31/2/2022	LLI La Falguereta. Fogars	20	Pagesos per un dia
25/3/22	Institut Lluís Companys. Tordera	68	Detectius de la història
27/4/22	Escola Annexa Joan Puigbert. Girona	56	Pagesos per un dia
31/2/2022	LLI La Falguereta. Fogars	20	Pagesos per un dia
7/12/22	Institut Escola Montseny. Breda	38	Un animaló s'ha amagat al mas
		244	

Data	Entitat	ACTIVITATS ESCOLARS	
		Escolars	Activitat
29/3/23	Franciscanes Poblenou. Barcelona	44	Pagesos per un dia
31/05/23	Llar d'Infants La Falguereta	14	Pagesos per un dia
22/11/23	IE Montseny. Breda	42	Un animaló s'ha amagat al mas
		100	

Les conclusions del Pla Estratègic redactat al 2022-2024 ja estableixen que el contingut de la Proposta de Valor és molt reduït, està poc diversificat i està subjecte a una important limitació horària.

Davant les dades facilitades pel propi Museu, queda clar que hi ha poca demanda de les activitats educatives ofertes pel Museu, tant pel que fa a l'escola del municipi com d'escoles d'altres municipis.

Les activitats més demandades per les escoles han estat les activitats ofertes als més petits (educació infantil i cicle inicials de primària). Les activitats demandades pel cicle mitjà i superior de primària han estat escasses o nul·les depenent de l'any. Hi ha molt poca demanda d'activitats per a secundària.

Respecte a la idoneïtat de les activitats que s'ofereixen per a educació infantil i cicle inicial i mitjà de primària creiem que funcionen bé, sent adients tant els continguts, els materials com el procediment. Considerem l'activitat que s'ofereix a cicle superior de primària no adequada al nivell, tant pel que fa als continguts com al procediment.

A destacar que la programació actual només contempla una activitat per a secundària. Aquesta activitat cal ser revisada en quant als continguts, procediments i materials.

El Museu ha anat elaborant els darrers anys una base de dades dels centres educatius força completa. Respecte a la difusió de les activitats a l'escola del municipi i escoles de poblacions properes, la direcció del Museu comenta que des de l'equipament es fa molt poca difusió de les activitats als centres educatius degut a que no hi ha personal que s'hi pugui dedicar.

D.2. ACTIVITATS LÚDIC-CULTURALS ANUALS OBERTES A LA CIUTADANIA

El Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva organitza anualment activitats lúdic-culturals ofertes a la ciutadania, amb temàtiques diverses.

Al llarg de l'any 2023 el Museu ha organitzat 17 activitat, una d'elles emmarcada dins la Festa Major del municipi.

Destaca la diversitat d'activitats i de temàtiques abordades, tot i que un percentatge significatiu (47 %) són passejades guiades.

Per l'any 2024 el Museu té previst portar a terme 36 activitats, concentrant les activitats en 4 grans eixos: la descoberta de l'entorn, la sostenibilitat, la visita guiada familiar al Museu i les activitats pels més petits.

Resum de les activitats culturals ofertes l'any 2023:

Les dades de cadascuna de les 17 activitats han estat recollides sistemàticament en unes taules, per tal que el seu anàlisi i interpretació siguin més àgil i visual.

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 1 – Plaques solars i autoproducció
Format	Xerrada Mes de febrer del 2023 1'5 hores de durada aproximadament

Destinatari	Ciutadania
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Dia Mundial de l'Energia
Relació amb altres àmbits temàtics	Sostenibilitat Canvi climàtic
Relació amb els ODS	Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	42 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 2 – Escape Room EL MUSEU
Format	Joc en format Escape Room Mes de març del 2023 2 hores de durada aproximadament
Destinatari	Familiar Juvenil
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal propi del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva i tècnics de Joventut del Consell Comarcal de la Selva.
Àmbit temàtic principal	Dia internacional de les Dones
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional
Relació amb els ODS	Objectiu 5 – Aconseguir la igualtat de gènere i apoderar totes les dones i les nenes.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	32 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 3 – El riu ens parla de la seva salut
Format	Passejada guiada Taller de macroinvertebrats Mes d'abril del 2023 1 matí de durada

Destinatari	Familiar
Espai on es realitza	Riu Tordera, zona propera a Can Simó, de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Dia Mundial de l'Aigua
Relació amb altres àmbits temàtics	Aigua Medi natural Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 6 – Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	15 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 4 – Sant Jordi: presentació del llibre “Manual fàcil per fer ratafia i altres licors casolans”
Format	Presentació literària Taller d'elaboració de licors Mes d'abril del 2023 3 hores de durada aproximadament
Destinatari	Ciutadania
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva (Autora del llibre: Meritxell Palmada)
Àmbit temàtic principal	Sant Jordi
Relació amb altres àmbits temàtics	Economia circular Alimentació saludable
Relació amb els ODS	
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	29 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 5 – Passejada ornitològica i taller de construcció d'un hotel d'insectes
Format	Passejada guiada Taller de construcció d'un hotel d'insectes Mes de maig del 2023 1 matí de durada

Destinatari	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Passejada: Desplaçament en vehicle particulars des del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva fins a la zona de Can Simón. Taller: Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Biodiversitat
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi natural Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	28 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 6 – Plantes remeieres
Format	Passejada guiada Taller d'elaboració d'ungüents Mes de maig del 2023 1 matí de durada
Destinatari	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Passejada: Entorn del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva i vora el volcà Sant Corneli. Taller: Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva.
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona

Dades de participació	27 participants
------------------------------	-----------------

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 7 – La desconeguda Vall de Ramió
Format	Passejada guiada Mes de juny de 2023 1 matí de durada
Destinatari	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Passejada: Desplaçament en vehicle particulars des del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva fins a l'església de Sant Andreu de Ramió.
Agents implicats	Personal propi del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Biodiversitat Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	24 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 8 – La sàlvia i l'hipèric
Format	Xerrada i taller Mes de juny del 2023 1 matí de durada
Destinatari	Gent gran del Centre de Serveis per a gent gran
Espai on es realitza	Instal·lacions del Centre de Serveis per a gent gran
Agents implicats	Personal propi del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible;

	combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	25 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 9 – Taller d'elaboració de ratafia
Format	Taller d'elaboració de ratafia Mes de juny de 2023 3 hores de durada aproximadament
Destinatari	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional Salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	30 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 10 – La fauna de la nit
Format	Passejada guiada nocturna Mes de juliol del 2023 3 hores de durada aproximadament
Destinatari	Familiar
Espai on es realitza	Entorn del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva i del volcà de Sant Corneli.
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Àmbit temàtic principal	Biodiversitat
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi natural Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	32 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 11 – La ratafia i altres licors tradicionals
Format	Xerrada i degustació Mes de juliol del 2023 1 matí de durada
Destinataris	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Instal·lacions del Centre de Serveis de la gent gran
Agents implicats	Personal propi del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	25 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 12 – Nit de ratpenats
Format	Xerrada Passejada guiada nocturna

	Mes de juliol del 2023 3 o 4 hores de durada aproximadament
Destinataris	Familiar
Espai on es realitza	Xerrada: Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva Sortida: Entorn del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva (Museu de Ciències Naturals de Granollers)
Àmbit temàtic principal	Biodiversitat
Relació amb altres àmbits temàtics	Medi natural Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	<i>Bona</i>
Dades de participació	<i>30 participants</i>

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 13 – Parcs en concert; Roigé
Format	Concert Mes d'octubre del 2023 2 hores de durada aproximadament
Destinataris	Ciutadania
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva (Roigé: Productor, músic i compositor)
Àmbit temàtic principal	Parcs en concert
Relació amb altres àmbits temàtics	Cultura i arts escèniques Benestar emocional
Relació amb els ODS	Objectiu 3 – Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	30 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 14 – La castanyada
Format	Tallers Jocs de tardor i jocs de nit Espectacle d'animació infantil Mes d'octubre del 2023 1 tarda i vespre de 3 hores de durada
Destinataris	Familiar
Espai on es realitza	Instal·lacions del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal propi i extern al Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Cultura popular
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional
Relació amb els ODS	Objectiu 3 – Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	281 participants

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 15 – Els bolets amagats
Format	Passejada guiada Mes de novembre 1 matí de durada
Destinataris	Ciudadania Familiar
Espai on es realitza	Entorn del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Agents implicats	Personal extern del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Biodiversitat
Relació amb els ODS	Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona

Dades de participació	28 participants
------------------------------	-----------------

Títol de l'activitat o recurs	Activitat 16 – Davallant pel riu Tordera
Format	Passejada guiada Mes de novembre 1 matí de durada
Destinatari	Ciutadania Familiar
Espai on es realitza	Tram del riu Tordera que va de l'Església de Sant Cebrià de Fogars fins l'estació d'aforament d'aigües
Agents implicats	Personal extern del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Medi natural
Relació amb altres àmbits temàtics	Biodiversitat
Relació amb els ODS	Objectiu 6 – Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones. Objectiu 15 – Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	21 participants

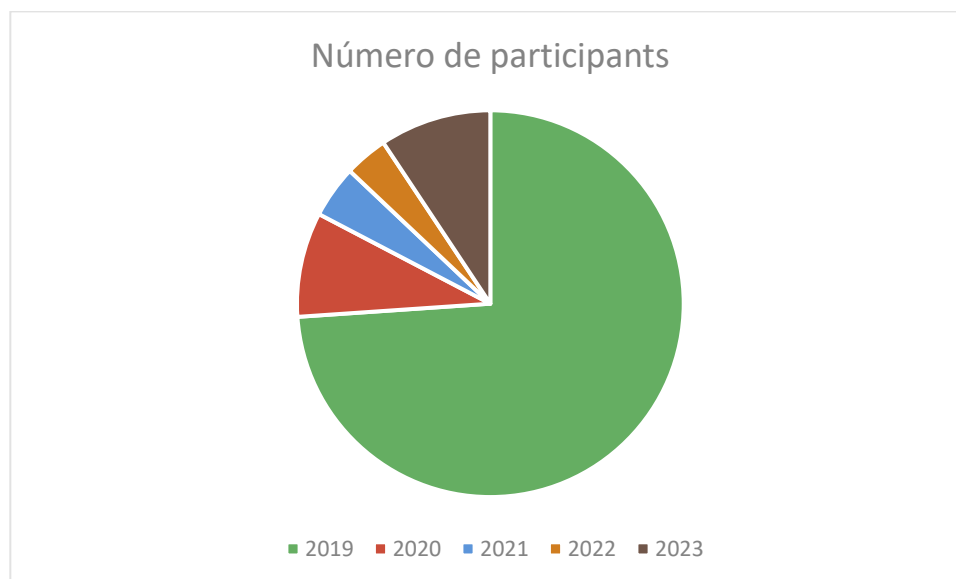
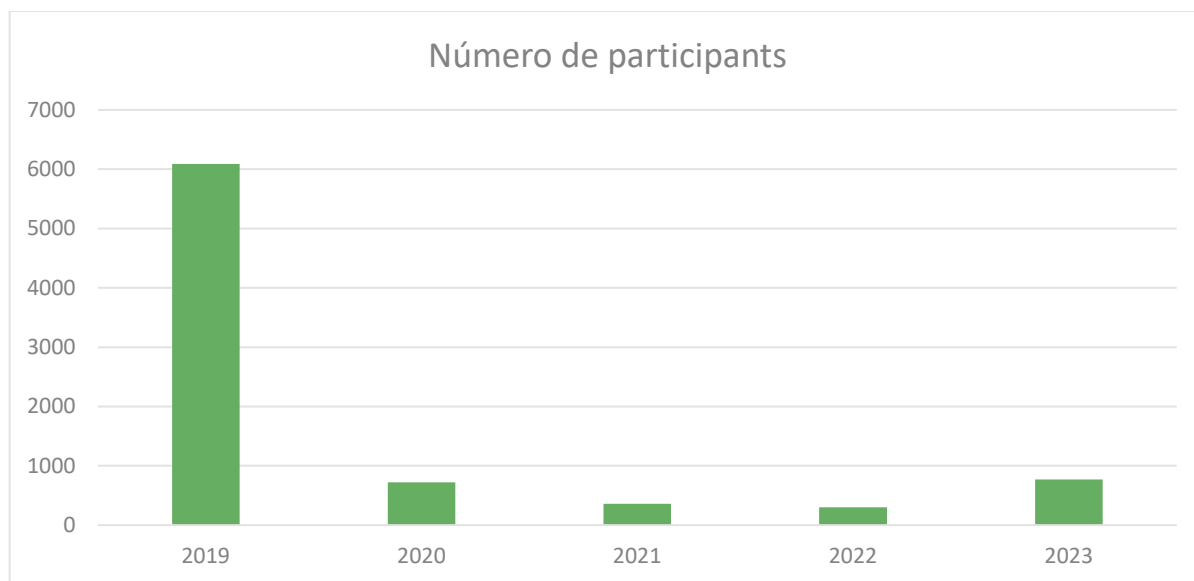
Títol de l'activitat o recurs	Activitat 17 – Anem a buscar el tió al Bosc
Format	Taller de manualitats Jocs de Nadal Sortida per anar a trobar el tió Mes de desembre 1 matí de durada aproximada
Destinatari	Familiar
Espai on es realitza	Entorn del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva

Agents implicats	Personal propi del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva
Àmbit temàtic principal	Festes de Nadal
Relació amb altres àmbits temàtics	Benestar emocional i salut
Relació amb els ODS	Objectiu 3 – Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.
Valoració de l'activitat	Bona
Dades de participació	70 participants

A l'hora d'interpretar el següent quadre, cal tenir en compte que, als anys 2019 i 2020, les persones assistents a activitats culturals, lúdic-culturals i les persones que visitaven l'equipament per demanar informació es comptabilitzaven juntes. A partir del 2021, es comença a fer aquesta distinció.

ACTIVITATS	2019	2020	2021	2022	2023
Culturals, lúdic-culturals i d'informació del PMC	6089	721	-	-	-
Lúdic-culturals			361	298	769

Respecte al detall de les activitats obertes a la ciutadania del 2023:

Data	ACTIVITATS OBERTES A LA CIUTADANIA			
	Participants	Adults	Nens	Activitat
11/2/23	42	40	2	Xerrada Som Energia
11/3/23	32	13	19	Dia Mundial de les Dones
1/4/23	15	10	5	Dia Mundial de l'Aigua
22/4/23	29	27	2	Sant Jordi: Presentació literària
7/5/23	28	20	8	Dia Mundial de les Aus
20/5/23	27	18	9	Dia Europeu Parcs: Plantes remeieres
3/6/23	24	23	1	Passejada guiada: La desconeguda Vall de Ramió
13/6/23	25	25	0	Xerrada i taller: la sàlvia i l'hiperic
18/6/23	30	28	2	Taller d'elaboració de ratafia
8/7/23	32	24	8	Passejada nocturna guiada: "La fauna de la nit"
11/7/23	25	25	0	Xerrada i degustació: La ratafia i altres licors tradicionals
29/7/23	30	21	9	Nit de Ratpenats
15/10/23	30	25	5	Parcs en Concert - Roigé
21/10/23	281	151	133	La Castanyada
4/11/23	28	24	4	Passejada guiada: "Els bolets amagats"
18/11/23	21	20	1	Passejada guiada "Davallant pel riu Tordera"
16/12/23	70	39	31	Anem a buscar el Tió al bosc!
	769	533	239	

El número d'activitats lúdic-culturals anuals obertes a la ciutadania s'ha incrementat notablement els darrers anys, donada la bona acceptació que té el programa, amb participacions elevades en cada activitat. La tendència és fortament a l'alça. Des del Museu es fa difusió de cadascuna de les activitats mitjançant diversos mitjans de comunicació.

A tenir en compte que algunes de les activitats ofertes a la ciutadania han coincidit en quant a temàtica amb les passejades guiades del Parc del Montnegre i el Corredor, fruit d'una descoordinació entre el Museu i l'empresa que gestiona el Pla d'Informació del Parc.

D.3 ACTIVITATS CULTURALS OFERTES A LES AGÈNCIES DE VIATGES

Les activitats culturals estan ofertes a grups organitzats, entre els que destaquen les agències de viatges de la comarca i comarques veïnes, són: una visita guiada al Museu, una visita guiada a l'església de Sant Cebrià i un tast dirigit de mels.

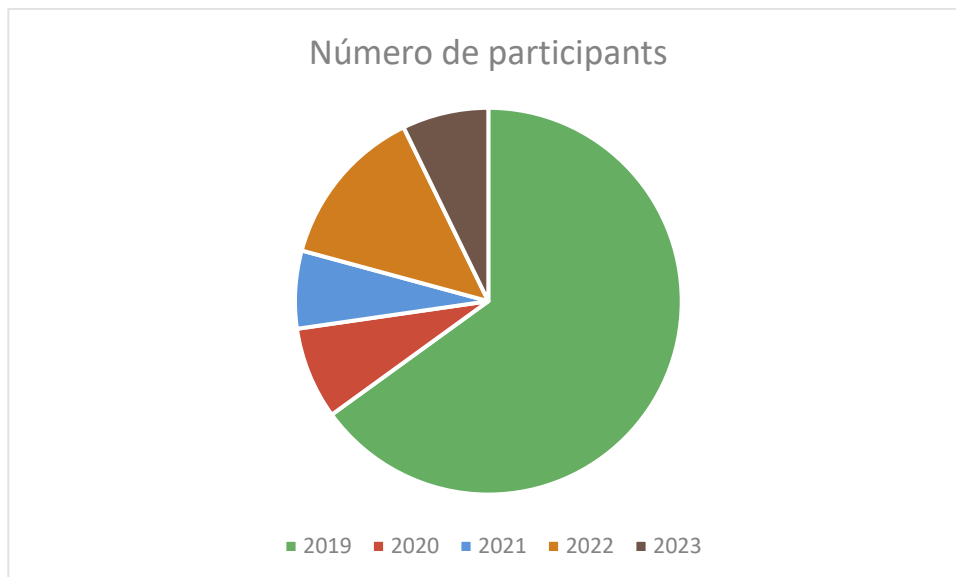
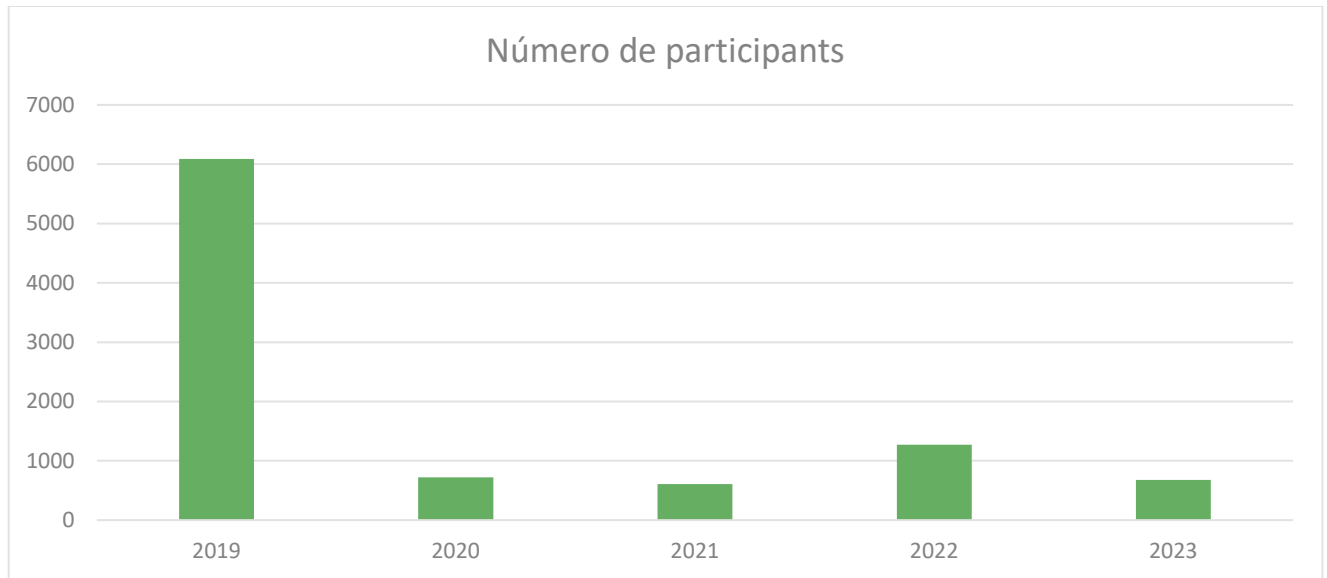
Visita guiada al Museu: Es mostra com era una masia catalana típica dels segles XVII-XIX, s'observen peces del mobiliari de l'època i la col·lecció d'eines del camp i de bosc.

Visita guiada a l'església de Sant Cebrià: Al voltant de l'Església gòtica de Sant Cebrià es va començar a formar el poble de Fogars de la Selva. Es visita l'interior de l'església i la sagristia. En l'exterior es visita el comunidor i el cementiri. La visita guiada comporta també l'explicació d'alguns costums de l'època.

Tastet dirigit de mels: Degustació de tres mels de la regió, on es comenta el color, l'olor, la textura i el sabor de cadascuna de les mels, així com el procés d'obtenció de la mel.

A l'hora d'interpretar el següent quadre, cal tenir en compte que, als anys 2019 i 2020, les persones assistents a activitats culturals, lúdic-culturals i les persones que visitaven l'equipament per demanar informació es comptabilitzaven juntes. A partir del 2021, es comença a fer aquesta distinció.

ACTIVITATS CULTURALS	2019	2020	2021	2022	2023
Culturals, lúdic-culturals i d'informació del PMC	6089	721			
Culturals - Museu			593	771	549
Culturals - Església			0	266	90
Culturals - Mels			16	233	37
TOTAL			609	1270	676

Les conclusions del Pla Estratègic redactats al 2022-24 ja estableixen que el contingut de la Proposta de Valor és molt reduït, està poc diversificat i està subjecte a una important limitació horària. També estableixen que la col·lecció del Museu té poca rellevància i singularitat i està macada d'un relat que la interpreti i li doni sentit.

També estableix que una part important de la població no mostra interès pel patrimoni etnològic local i que els turistes no se senten atrets pel patrimoni etnològic del municipi.

D.4. PLA ESTRATÈGIC DEL MUSEU

Durant l'any 2022-24 l'empresa Bissap Consulting S.L. ha portat a terme la redacció del Pla estratègic del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva.

En aquest Pla s'ha fet una diagnosi del funcionament del Museu i de les activitats que aquest ha portat a terme des de l'any 2016 al 2021, així com també s'ha elaborat un Pla d'Acció que es desenvoluparà durant els propers 4 anys (2024-2027).

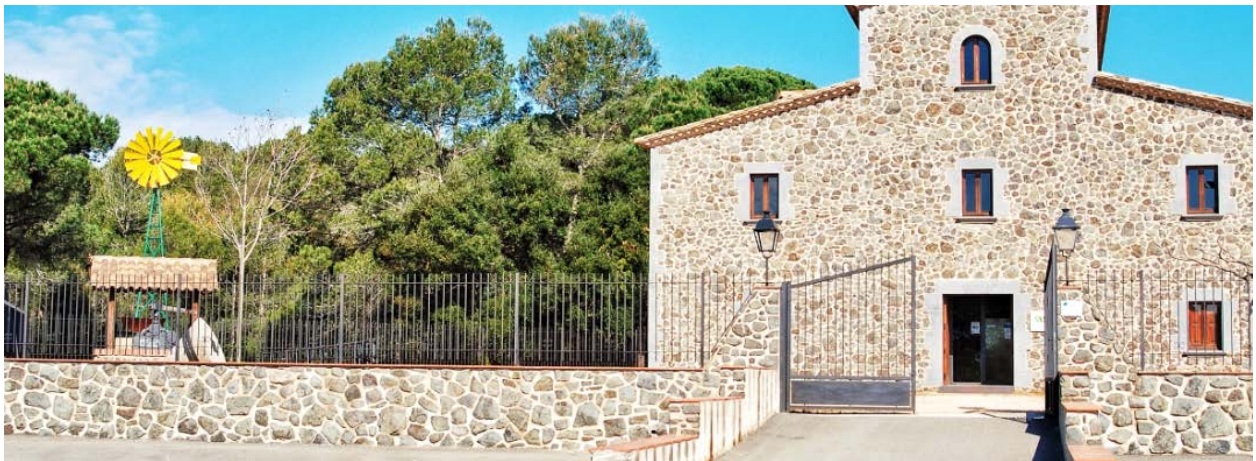
Algunes de les conclusions del Pla, recollides en l'apartat d'objectius i fites són:

1. Reforçar les visites dels centres educatius de la comarca. El Pla proposa:
  - a. Consultar els interessos culturals dels centres educatius de la comarca i d'aquells que ha hagin vingut algun cop al Museu per conèixer la seva diversitat i millor manera d'encaixar les visites en l'horari i calendari.
  - b. Diversificar la tipologia i la temàtica de les activitats per adaptar-les millor als interessos dels diferents perfils estudiats i al currículum escolar.
  - c. Elaborar un Projecte Educatiu a partir de l'anàlisi de casos de referència per millorar la proposta de valor actual i fent-la més atractiva, diversa i desenvolupada.
2. Incrementar la participació de la població local en la proposta de valor del Museu.
  - a. Elaborar una nova Proposta de Valor del Museu, amb una oferta de visites i activitats més atractiva i diversificada que l'actual, que permeti a la comunitat local veure-hi reflectits els seus interessos.
  - b. Elaborar un Pla d'Educació Ambiental que sigui innovador.
  - c. Millorar la coordinació i sincronització de l'oferta d'activitats entre el Museu, el Parc del Montnegre i el Corredor i la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona per evitar solapaments i duplicitats.
3. Incrementar la participació dels turistes en la proposta de valor del Museu.

- a. Preveure l'elaboració d'una nova Proposta de Valor, més atractiva i diversificada que l'actual, que permeti als turistes entendre com ha evolucionat el municipi i veure-hi reflectits els seus interessos, i que encaixi plenament amb la programació del seu viatge.

D.5 EQUIPAMENTS I RECURSOS AMBIENTALS EXISTENTS

Totes les activitats actuals d'educació ambiental del municipi s'ofereixen des del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva.

El museu té titularitat municipal i està ubicat a la plaça Serra de Marina s/n, al municipi de Fogars de la Selva. Està en funcionament des de l'any 2009 i des del 2017 s'ofereixen activitats educatives. El museu també funciona com a punt d'informació del Parc del Montnegre i el Corredor.

L'objectiu del museu és fer reviure al visitant la vida al camp en la Catalunya dels segles XVII al XIX, per tal d'establir un vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.

El Museu disposa d'una exposició permanent repartida en diverses sales:

- Gran nombre de mobles i peces d'entre els segles XVII i XIX distribuïdes per les diferents estances.

- Col·lecció d'eines del camp i de diversos oficis tradicionals, sovint relacionats amb el bosc, ubicada en el porxo.
- Aparells en moviment com el trull, la sínia, el molí fariner i el molí de vent.
- Sala d'exposicions temporals.
- Audiovisual.

A més dels espais per a exposició, el museu promou i organitza activitats lúdic-culturals i educatives, tant per un públic familiar com per a centres educatius. El museu disposa de recepció, lavabos, ascensor, accessos adaptats, venda de productes en la mateixa recepció i un ampli pàrquing.

El museu està obert els dilluns, dimarts, dimecres, dissabtes i diumenges de 10 a 14 h. Els últims caps de setmana del mes el museu roman tancat, així com tots els dies del mes d'agost i diversos dies festius. El museu cobra als usuaris 4 € en concepte d'entrada general. El museu disposa de tarifes reduïdes per menors, jubilats, grups i persones amb discapacitats. També disposa d'una web pròpia i de material imprès per fer difusió de les activitats que ofereix.

A més del Museu, hi ha documentació específica sobre el municipi, la qual també ha estat consultada. Concretament el llibre *Fogars de la Selva temps ha* redactat pel propi alcalde actual, en Josep Vilà, i en Jaume Fugarolas al 2007 que dona molta informació sobre el municipi i els oficis antics

D.6. AGENTS I PERSONES INVOLUCRADES EN EL PROJECTE ACTUAL

El personal en plantilla del Museu l'any 2023 ha estat d'1 persona contractada, que és funcionaria municipal i ocupa el càrrec de directora del Museu.

La programació, la coordinació i l'execució de totes les activitats, tant les culturals, les educatives i les lúdic-culturals, corre a càrrec de la directora del Museu. En funció dels continguts i els procediments i la demanda també intervenen altres persones que donen suport a les tasques de guiatge de grups, tant en les activitats culturals, educatives o lúdic-culturals.

Respecte a les activitats lúdic-culturals, aproximadament en el 35 % d'elles l'execució de l'activitat va a càrrec de la directora del Museu. En el 65 % de les activitats, l'execució corre a càrrec de personal extern al Museu.

D.7. DIFUSIÓ DE LES ACTIVITATS

Actualment es disposa de diversos canals de comunicació per fer arribar tota la informació, cadascun dels quals disposa d'una sèrie de recursos que agrupem de la següent manera:

- Fulletons, tríptics, catàlegs i cartellera (tant en suport paper com en pdf)
  - Fulletó informatiu del Museu
  - Pòster del Museu
  - Catàleg d'Activitats Culturals
  - Catàleg d'Activitats Educatives
  - Cartell de difusió d'activitats obertes a la ciutadania
- Ràdio, premsa i televisió
  - Revista Utopia (paper i digital, trimestral)
  - Revista La Falguera (paper i digital, anual)
  - Revista digital l'Era (digital, trimestral)
  - Ràdio DOS84 i Ràdio Tordera: falques i entrevistes diverses
  - Ràdio Fogars: programa Cultura Pagesa
- Mitjans digitals
  - Pàgina web del Museu (pròpia)
  - Facebook del Museu
  - Instagram del Museu
  - Butlletí del Museu
  - Pàgina web de l'Ajuntament de Fogars de la Selva
  - Xarxes socials pròpies de l'Ajuntament de Fogars de la Selva
  - Butlletí de l'Ajuntament de Fogars de la Selva
  - Altres: pàgina web de:
    - Consell Comarcal de la Selva
    - Parc del Montnegre i el Corredor
    - Fem Turisme
    - Ruta de la Tourdera
- Fires i turisme, de manera habitual es participa en:
  - Fira Mercat del Ram (abril, Tordera)
  - Fira Mercat Escapades (maig, Barcelona)
  - Benvinguts a Pagès (juny, Catalunya)
  - Naturàlia (juliol, província de Barcelona)
  - Fira de l'Olla (octubre, Breda)
- Visites personals als clients (per a agències de viatges)
- Famtrip (sessió demostrativa oferta a operadors d'agències de viatges)
- Jornada de portes obertes (per a docents)

D.8. RECURSOS ECONÒMICS INVOLUCRATS EN EL PROJECTE ACTUAL

Les activitats amb els centres educatius es porten a terme en dies laborables mentre el Museu està obert i són dirigides per la directora del Museu. El cost d'aquestes activitats queda cobert en part pel pressupost de personal i manteniment anual del museu i pels 4 euros/alumne que paguen les escoles.

Actualment la direcció del Museu de la Pagesia elabora la proposta d'activitats obertes a la ciutadania i estableix el pressupost. L'Ajuntament aprova el pressupost de manera anual.

Per les activitats del 2024 s'ha aprovat un pressupost de 3.863,1 euros.

El Consistori pretén mantenir el pressupost del 2024 semblant en els propers anys, amb la voluntat d'incrementar-lo més endavant si les condicions són favorables. Els recursos propis de l'Ajuntament són escassos com a conseqüència de ser un municipi amb poca població.

E. PROCÉS PARTICIPATIU

EL procés participatiu ha permès incorporar les necessitats i les propostes dels diferents agents implicats del municipi per tal d'enriquir el programa d'educació ambiental actual.

Previ a establir comunicació amb els agents implicats, hom ha portat a terme diverses sessions amb la directora del Museu de la Pagesia de Fogars. L'objectiu de la trobada ha estat la valoració, des del propi Museu, de les diferents activitats, de la participació de la ciutadania i les escoles i de la implicació de l'Ajuntament. Molt útil ha estat recollir les necessitats del Museu referents a la programació d'activitats d'educació ambiental i conèixer les relacions que aquest equipament estableix amb l'Ajuntament.

Donat que el Museu de la Pagesia porta oferint des de l'any 2017 a les escoles la mateixa oferta educativa amb molt poca participació, els agents implicats amb el quals s'ha contactat han estat l'escola de primària del municipi i la llar d'infants. L'objectiu del procés participatiu de l'escola i la llar d'infant ha estat veure quines són les necessitats i les mancances actuals en l'àmbit de l'educació ambiental dels diferents nivells educatius i recollir la valoració que l'escola en fa de l'oferta actual del Museu.

El pas següent en el procés participatiu ha estat entrevistar l'Alcalde i la Secretària de l'Ajuntament de Fogars de la Selva amb l'objectiu de conèixer la seva visió sobre els plans de futur pel Museu de la Pagesia, la implicació de l'Ajuntament en la implantació del Pla d'educació i sensibilització ambiental i els recursos, tant materials com econòmics, dels que l'Ajuntament disposa.

La tercera fase ha estat la referent al teixit associatiu i cultural del municipi per recollir les seves necessitats i les seves opinions de l'oferta actual.

E.1. AGENTS IMPLICATS

Respecte als centres educatius, en el municipi hi ha un centre d'ensenyament d'educació infantil, primària i una llar d'infants.

Respecte als equipaments culturals, destaca el Museu de la Pagesia.

Respecte al teixit associatiu, en el municipi hi ha 12 associacions i entitats de caire social, esportiu o cultural: associació de dones de Fogars, Associació de Defensa Forestal, Associació de mares i pares d'alumnes de l'Escola Les Falgueres, Associació del Serra de l'Esquirol, Associació de pensionistes i jubilats, brocanters i antiguitats, Cercle astronòmic de La Tordera, Club de bitlles catalanes Fogars, Club de petanca 2002, Club

petanca Fogars de la Selva, Club Btt Erase una vez, Futbol club Fogars, Infants i joves del poble pel poble i Vedat de caça de Fogars de la Selva.

CARACTERITZACIÓ DE L'ESCOLA LES FALGUERES

L'escola Les Falgueres és una escola de titularitat pública. Es troba situada a la plaça de la Vila s/n del poble de Fogars de la Selva. L'escola es nodreix de la pròpia població i de diferents urbanitzacions properes a l'escola però que pertanyen al poble de Tordera. L'escola les Falgueres és l'única escola del municipi de Fogars de la Selva. És una escola d'una sola línia, amb 114 alumnes.

La plantilla del centre està formada per: 6 mestres de primària, 4 d'educació infantil, 1 especialista de llengua anglesa, 1,5 especialistes en educació especial, 0,5 especialista d'educació física i 1 especialista de música. De personal no docent hi consta: 1 conserge, 1 vetlladora, 1 administrativa (dimarts, dijous i divendres alterns), 4 monitores de menjador, 1 cuinera i 2 persones pel servei de neteja.

L'escola disposa d'un Projecte Educatiu de Centre, en el qual destaquem alguns dels objectius específics per les diferents etapes, els quals estan relacionats amb l'objectiu d'aquest Pla.

Objectius de l'etapa d'educació infantil:

- Observar i experimentar en l'entorn proper amb curiositat i interès, interpretant-lo i fent-se preguntes que impulsin la comprensió del món natural, social, físic i material.
- Aprendre i gaudir de l'aprenentatge, pensar i crear, qüestionar-se coses, fer-les ben fetes, plantejar i acceptar la crítica i fer créixer el coneixement de forma cada vegada més estructurada.

Objectius de l'etapa d'educació primària :

- Conèixer, valorar i estimar l'entorn natural, social i cultural més proper, reforçant així el sentiment de pertinença i arrelament al país i la capacitat d'extrapolar aquests coneixements al món en general; comprendre, a partir de l'observació de fets i fenòmens senzills, els principals mecanismes que regeixen aquest entorn per tal de ser capaç de prendre compromisos responsables per mantenir-lo o introduir elements de millora.
- Conèixer i valorar el medi natural així com els animals més propers a l'esser humà i adoptar comportaments que afavoreixin la seva protecció.

CARACTERITZACIÓ DE L'ESCOLA BRESSOL LA FALGUERETA

La llar d'infants la Falguereta és una escola de titularitat pública. Es troba situada a la carretera BV5122 km 5,05 Sector 12 mòdul 2, local 4. El centre es nodreix de la pròpia població i de diferents urbanitzacions properes a l'escola però que pertanyen al poble de Tordera.

La llar d'infants la Falguereta és l'única llar d'infants del municipi de Fogars de la Selva. Actualment hi ha uns 20 nens inscrits. La plantilla del centre està formada per 4 educadores.

CARACTERITZACIÓ DE LES ENTITATS I ASSOCIACIONS DEL MUNICIPI

En el municipi hi ha diverses associacions i entitats, tot i que la xarxa social és feble, sent moltes d'elles molt poc actives. D'entre aquestes associacions destaquen unes poques, que són amb les que ens hem posat en contacte i els hem convidat a col·laborar en el procés participatiu.

- Associació de dones de Fogars
- Associació de pensionistes i jubilats de Fogars
- Associació Btt de Fogars; Erase una vez
- Grup d'infants i joves del Poble pel Poble

E.2. CALENDARI

Implicació del Museu de la pagesia en el procés participatiu.

Agents implicats	Data	Tipus de reunió	Objectiu
Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Diputació de Barcelona: Nuria Gabernet (tècnica) Parc del Montnegre i el Corredor: Jordina Grau (tècnica d'ús públic) Escola de Natura del Corredor: Joan Manel Riera (Coordinador)	24/10/2023	Reunió ON LINE	Coordinació inicial
Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Joan Manel Riera (Coordinador)	28/11/2023	Reunió presencial al Museu	Traspàs d'informació i coordinació
Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu)	22/01/2024	Reunió ON LINE	Valoració del Museu, necessitats i

Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans			relació amb Ajuntament
Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans i Joan Manel Riera (coordinador)	29/01/2024	Reunió presencial al Museu	Coordinar proposta activitats
Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans i Joan Manel Riera (coordinador)	07/02/2024	Reunió presencial al Museu	Activitats educatives actuals: procediments i materials
Diputació de Barcelona: Nuria Gabernet (tècnica) Parc del Montnegre i el Corredor: Jordina Grau (tècnica d'ús públic) Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Joan Manel Riera (Coordinador) i Montse Masclans	14/02/2024	Reunió ON LINE	Coordinació
Diputació de Barcelona: Nuria Gabernet (tècnica) Parc del Montnegre i el Corredor: Jordina Grau (tècnica d'ús públic) Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Joan Manel Riera (Coordinador) i Montse Masclans	16/04/24	Reunió ON LINE	Coordinació
L,Diputació de Barcelona: Nuria Gabernet (tècnica) Parc del Montnegre i el Corredor: Jordina Grau (tècnica d'ús públic) Museu de la Pagesia: Mireia Moriche (directora del Museu) Escola de Natura del Corredor: Joan Manel Riera (Coordinador) i Montse Masclans	14/05/24	Reunió ON LINE	Coordinació

Implicació de l'Escola La Falguera en el procés participatiu.

Agents implicats	Data	Tipus de reunió	Objectiu
------------------	------	-----------------	----------

Escola Les Falgueres: Anna Iglesias (direcció) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans	01/02/2024	Reunió ON LINE	Primer contacte
Escola Les Falgueres: Anna Iglesias (direcció) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans	Diversos dies de febrer de 2024	Email	Concreció de les necessitats i desitjos de l'escola

Implicació de la llar d'infants Les Falgueretes en el procés participatiu.

Agents implicats	Data	Tipus de reunió	Objectiu
Llar d'infants La Falguereta: Júlia Álvarez (direcció) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans	01/02/2024	Telefònica	Primer contacte
Llar d'infants La Falguereta: Júlia Álvarez (direcció) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans	Diversos dies de febrer de 2024	Email	Concreció de les necessitats i desitjos de la llar d'infants

Implicació de l'Ajuntament en el procés participatiu.

Agents implicats	Data	Tipus de reunió	Objectiu
Ajuntament: Josep Vilà i Camps (alcalde i regidor de ciutadania, pagesia, boscos i brigada d'obres) Ajuntament: Sandra Saurí (secretaria) Escola de Natura del Corredor: Montse Masclans	07/02/2024	Presencial a l'Ajuntament	Objectius i recursos

Implicació de les associacions i entitats municipals en el procés participatiu.

Agents implicats	Data	Tipus de reunió	Objectiu
Associació de dones de Fogars	22/02/2024	Via email i telèfon	Primer contacte

Associació de pensionistes de Fogars	22/02/2024	Via email i telèfon	Primer contacte
Associació de BTT Erase una vez	22/02/2024	Via email i telèfon	Primer contacte
Infants i joves del poble pel poble	22/02/2024	Via email i telèfon	Primer contacte

E.3. ANÀLISI

Respecte al procés participatiu del Museu:

- La direcció del Museu té el desig i la voluntat que aquest esdevingui un centre d'educació ambiental de referència per la ciutadania del municipi i pels centres escolars, tant del municipi com de la comarca. Aquesta voluntat respon a la nova definició que actualment s'està implantant respecte a la funció dels museus, en la qual aquests s'han d'allunyar del rol que tenien quan van ser concebuts originalment i esdevenir centres culturals compromesos i amatents a les necessitats de la ciutadania, alhora que contribueixin de forma efectiva a la transició ecològica mitjançant propostes i accions que es basin en la sostenibilitat com a precepte bàsic. Per tant, el desig de la direcció del Museu és diversificar la temàtica de les activitats, sempre i quant aquestes estiguin relacionades amb l'eix sobre el que gira l'espai museístic per tal de donar resposta a les inquietuds, necessitats i interessos de la ciutadania del municipi.
- Però per tal de poder donar resposta a un Pla d'educació i sensibilització ambiental més ambiciós, la directora del Museu manifesta la necessitat d'incrementar el personal actual del Museu (que actualment consta de la mateixa directora i d'una persona de suport en els moments necessaris).
- La directora ens comenta que, segons consta en el Pla estratègic del Museu, redactat al 2022-24, l'equip professional del Museu té una jornada laboral per dessota del mínim necessari (d'acord amb els paràmetres establerts pel Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya) i el personal de suport puntual té poca estabilitat contractual.
- Respecte a l'oferta educativa als centres educatius, la directora del Museu comenta que les activitats ofertes a les llars d'infants, educació infantil i als dos primers cicles de primària funcionen molt bé. La directora també comenta que l'activitat que s'ofereix als alumnes del cicle superior de primària caldria renovar-la, així com actualitzar l'única activitat que s'ofereix a secundària.
- Respecte a l'oferta d'activitats obertes a la ciutadania, la directora del Museu n'està contenta ja que tenen molta acceptació per part de la ciutadania (un 26 % dels participants són del municipi). La seva voluntat és que el nou Pla incrementi les activitats respecte a les que s'han ofert al 2023.

- Respecte a la difusió de les activitats que s'ofereixen des del Museu, la directora reconeix que destina temps i recursos a difondre les activitats obertes a la ciutadania en detriment de les activitats que s'ofereixen a les escoles, les quals són molt poc difoses.

Respecte al procés participatiu de l'Escola La Falguera:

- La direcció de l'escola és nova d'aquest curs 2023-24.
- La directora de l'escola manifesta que no té constància que el Museu difongui les seves activitats en l'escola i que no coneix les activitats que aquest proposa pels centres educatius.
- L'escola porta a terme molt projectes educatius amb temàtiques diverses: l'hort, els animals, les plantes, els residus, l'aigua, etc. L'escola trobaria adient complementar els projectes educatius que treballen a les aules amb activitats que es poguessin fer dins les instal·lacions del Museu o en sortides dirigides per personal del Museu.
- Actualment l'escola disposa d'un espai petit on té un hort i on hi treballa amb grups molt reduïts d'alumnes. La directora comenta que els hi agradaria que el Museu disposés d'un hort i oferís una activitat relacionada, per tal de poder treballar el tema amb tot el grup classe i així complementar la tasca que fan des de l'escola.
- La directora de l'escola troba molt interessant la primera proposta d'activitats que se li envia, comentant que s'adapten bé al que ells estan treballant a l'escola i comentant que estarien interessats en fer activitats o sortides per a cadascun dels cursos, anualment.

Respecte al procés participatiu de la llar d'infants Les Falgueres:

- Actualment la llar d'infants fa una activitat anual al Museu, la relacionada amb l'hort.
- La directora comenta que a la llar no tenen hort i que els hi semblaria molt interessant que l'activitat de l'hort del Museu es pogués fer en un espai molt més gran que no pas les quatre jardineres actuals.
- També comenta que la proposta que se'ls hi fa arribar la troben molt interessant, i que els hi agradaria que hi haguessin més varietat d'activitats adaptades a l'escola bressol.
- Tot i el comentari anterior, reconeix que els hi és complicat fer més d'una activitat anual pel tema del desplaçament.

Respecte al procés participatiu de l'Ajuntament de Fogars de la Selva:

- L'Ajuntament ratifica la seva voluntat de que el Pla d'educació i sensibilització ambiental tingui l'àmbit restringit al Museu de la Pagesia en comptes de ser d'àmbit municipal.
- En els propers tres o quatre anys, el pressupost de les activitats educatives i de sensibilització dinamitzades dels del Museu ha de ser equivalent al pressupost d'aquest

any 2024. La voluntat del Consistori és que, en un futur no determinat, puguin augmentar la partida pressupostaria destinada al Museu.

- El Pla d'educació i sensibilització del Museu ha de funcionar amb el personal existent actualment. De totes maneres, per tal d'evitar que el Museu hagi de tancar quan hi hagin activitats fora del Museu, l'Ajuntament es compromet a incrementar el personal docent i d'informació quan calgui.
- L'alcalde manifesta en diverses ocasions la bona predisposició i dedicació de la directora del Museu.
- L'Ajuntament té moltes ganes d'ampliar l'hort existent en el pati del Museu (que actualment consta de 4 jardineres grans) i es compromet a que la instal·lació i el manteniment corri a càrrec de la brigada municipal.
- L'alcalde té un projecte personal a mig fer consistent en un material audiovisual amb entrevistes a persones grans que hagin fet de pagesos al municipi. La voluntat de l'alcalde és que, un cop acabat el projecte, el Museu en sigui el vehicle difusor.

Respecte al procés participatiu de les associacions i entitats del municipi:

- Cap de les 4 associacions amb les que es va contactar via email i telefònicament ha respost.
- Algunes d'elles no disposen de telèfon de contacte. En la resta, el contacte per telèfon tampoc ha estat efectiu donat que ningú ha contestat. Des del Museu, se'ns informa que aquestes associacions estan molt poc actives i que és possible que els emails i/o telèfons de contacte ja no estiguin actius.

F. CONCEPTUALITZACIÓ I ELABORACIÓ DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

El Pla d'Educació Ambiental té com a objectiu principal crear una oferta atractiva, personalitzada i adaptada a les necessitats del municipi, per contribuir a l'alumnat i la ciutadania a descobrir l'entorn natural i a empoderar la ciutadania vers accions ambientals favorables.

F.1. OBJECTIUS DEL PLA D'ACCIÓ

E.1.1. OBJECTIU GENERAL D'UN PROGRAMA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

- Respecte al programa dirigit als centres educatius:

Es tracta de facilitar el coneixement del medi natural del municipi, la vinculació de l'alumne al territori més proper i la implicació en la seva millora. L'objectiu també és crear un programa que s'adapti i incorpori els aspectes característics i propis del municipi de Fogars de la Selva i que es caracteritzi per treballar amb una metodologia activa, divertida, rigorosa i reflexiva. Cal que cada alumne conegui els ecosistemes, la gestió que se'n fa i les situacions socioambientals derivades de la interacció antròpica. També possibilitar-li la descriptiva del model de poble on viu i com es pot millorar. Per al municipi pot representar el fet de garantir que tots els alumnes de la seva única escola assoleixin el coneixement bàsic de l'entorn del municipi, dels seus valors ambientals a la comprensió de la realitat socioambiental. L'objectiu per l'ajuntament és capacitar als ciutadans en la responsabilitat de la preservació, conservació i millora del territori. Tot plegat utilitzant sempre una metodologia activa amb uns continguts prioritzats, basant-se en una estratègia comunicativa en la que preval el rigor, la proximitat i l'expressivitat, amb l'objectiu de formar valors ambientals sòlids en les persones a partir de l'observació, la sensibilitat i l'esperit crític.

- Respecte als programes dirigits a la ciutadania, famílies i agències:

Per una banda, i donada la naturalesa del Museu, és prioritari intentar mantenir viva la cultura pagesa del municipi. Per l'altra, impulsar la transformació la societat, potenciar un canvi en el comportament de les persones per promoure un nova relació dels ciutadans amb el seu entorn. Es tracta d'empoderar a la ciutadania respecte als temes de sostenibilitat i salut de les persones alhora que se'ls facilita el coneixement del medi natural del municipi per tal d'aconseguir la seva vinculació al territori més proper i la implicació en la seva millora. Tot plegat utilitzant sempre una metodologia activa amb uns continguts prioritzats, basant-se en una estratègia comunicativa en la que prevalgui el rigor, la proximitat i l'expressivitat, amb l'objectiu de formar valors ambientals sòlids en les persones a partir de l'observació, la sensibilitat i l'esperit crític.

F.2. EIXOS TEMÀTICS I ÀMBITS DE TREBALL

Els eixos temàtics del present Pla venen definits per:

- El bon funcionament del Museu de la Pagesia que, a més de la disposició dels espais expositius, promou i organitza activitats culturals i educatives, tant per un públic familiar com per a centres educatius.
- El context geogràfic del municipi, amb un mosaic d'espais agrícoles i naturals propers i amb el riu Tordera, que fan que hi hagi una gran biodiversitat d'espècies de vegetació i fauna.
- Les prioritats d'actuacions indicades pel centre educatiu i les diferents entitats i associacions implicats en el projecte.

Els eixos temàtics a treballar seran els següents:

Eix temàtic	Descripció
Pagesia i vida rural	<p>Donar a conèixer el passat agrícola de Fogars i en general de tot Catalunya, des del segle XVII, XVIII i XIX, com a manera de tornar a establir un vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.</p> <p>Acostar-se a la agricultura i a l'alimentació des d'un enfoc sostenible, que tingui en compte l'impacte ambiental, social i econòmic de la producció d'aliments.</p>
Biodiversitat i medi natural	<p>Afavorir la comprensió del territori proper i analitzar els elements ambientals i socials que el caracteritzen.</p> <p>Entendre el concepte de biodiversitat, detectar indicadors de riquesa de la biodiversitat d'un ecosistema i observar i analitzar els efectes del canvi climàtic sobre la biodiversitat terrestre mediterrània.</p> <p>Potenciar accions que permetin fomentar i conservar la biodiversitat.</p>
Aigua	<p>La proximitat del riu Tordera facilita i motiva les activitats relacionades amb el món de l'aigua.</p> <p>Donar a conèixer la biodiversitat del medi aquàtic i les problemàtiques que el riu porta associades, bàsicament associades actualment a la irregularitat del seu cabal i el règim mediterrani accentuat pel canvi climàtic.</p> <p>L'aigua és un recurs escàs. Les informes científics indiquen que els episodis de sequera seran cada cop més freqüents i severs.</p> <p>Facilitar estratègies que permetin fer un ús més sostenible de l'aigua.</p>

Residus	<p>La ciutadania té un paper clau en la reducció en la generació de residus i en la correcta separació d'aquests.</p> <p>Treballar les accions que portin a un consum responsable i a una economia circular, comerç just, a consumir productes de proximitat.</p>
Energia	<p>Des de la perspectiva d'adaptació a l'emergència climàtica, cal empoderar a la ciutadania respecte a l'eficiència energètica.</p> <p>Facilitar estratègies que permetin fer un ús més sostenible de l'energia.</p>
Mobilitat sostenible	<p>La mobilitat sostenible és un eix que implica directament a la ciutadania en quant a la millora de la qualitat ambiental del municipi.</p> <p>Difondre propostes per impulsar una mobilitat sostenible i respectuosa amb el medi ambient i la salut de les persones.</p> <p>Fomentar l'ús de sistemes de transport com la bicicleta o anar a peu i l'ús del transport col·lectiu.</p>
Sostenibilitat	<p>Entendre la sostenibilitat com la capacitat de satisfer les necessitats presents de la societat, tenint en compte que les necessitats de les generacions futures puguin estar ben ateses.</p> <p>Difondre conceptes claus com consum responsable, economia circular i comerç just i de proximitat.</p>
Patrimoni i cultura popular	<p>Conèixer el patrimoni, tant arquitectònic, arqueològic com natural, del municipi i acostar-lo a la ciutadania.</p> <p>Afavorir la participació a les festes tradicionals del municipi -festa major, Nadal, picar el Tió, Sant Jordi, etc- per tal de cohesionar la ciutadania amb el seu territori.</p>
Benestar emocional	<p>Transversal a totes les temàtiques anteriors.</p> <p>El benestar emocional entès com el conjunt de sensacions positives derivades d'un funcionament mental que permeti afrontar i adaptar-se a les situacions i demandes ambientals.</p> <p>Acompanyar i oferir eines per a la millora del benestar emocional.</p>

F.3. METODOLOGIES

Treballar amb una metodologia activa, divertida, rigorosa i reflexiva, sempre de manera coordinada amb les necessitats del centre educatiu.

Els continguts corresponents a cada eix temàtic es treballaran de diferents formats i metodologies.

Les metodologies a emprar seran les següents:

Metodologia	Descripció
Visita guiada pel Museu	El Museu disposa d'una superfície molt àmplia, amb diverses sales destinades a l'exposició. La visita guiada ha de servir, a més de donar informació des del rigor, per fer gaudir a través de l'observació i la sensibilitat i per despertar la l'esperit crític. Ha de ser adaptada a les diferents edats dels participants. En alguns casos pot ser plantejada com un joc que faciliti la comprensió del continguts i aporti vivencialitat.
Xerrada	Les xerrades han de ser participatives, de caire dinàmic, amb l'objectiu d'incitar a la reflexió, facilitar el pensament crític i despertar la consciència ambiental. Aquest format es pot aplicar a totes les temàtiques, però s'ha de realitzar en espais interiors.
Taller cooperatiu	Els participants als tallers han de treballar de manera col·laborativa per assolir un objectiu final. Aquest format es pot aplicar a totes les temàtiques i es pot realitzar tant en espais interiors com exteriors.
Sortida de camp guiada	La riquesa del medi natural del municipi propicia aquesta metodologia. Les sortides al medi natural han de ser guiades per una persona coneixedora de l'indret i experta en la temàtica. La visita guiada ha de servir, a més de donar informació des del rigor, per fer gaudir a través de l'observació i la sensibilitat i per despertar la l'esperit crític. Aquest format es pot aplicar a les temàtiques de l'entorn natural i s'ha de realitzar en espais exteriors.
Voluntariat ambiental	Les activitats de voluntariat cerquen sensibilitzar, promoure l'esperit crític i portar a l'acció per aconseguir la millora d'alguna situació del municipi. Jornades de voluntariat com el <i>Let's Clean Up</i> tenen molta acceptació entre la ciutadania i els centres educatius.

	Aquest format es pot aplicar a les temàtiques de caire socioambiental i és preferible realitzar-lo en espais exteriors.
--	---

F.4. DESTINATARIS

Com aconseguir que les persones o col·lectius menys sensibilitzats participin i s'impliquin en les activitats proposades? Aquest és un dels grans reptes actuals de l'educació ambiental.

A partir del procés participatiu amb les diferents agents, han estat proposats els destinataris més viables.

Destinataris	Descripció
Llar d'infants	Al municipi hi ha una llar d'infants, La Falguereta, que ja ha realitzat algunes activitats al Museu.
Centres educatius del municipi	Al municipi hi ha un centre educatiu de primària, La Falguera, que ja ha realitzat algunes activitats al Museu, tot i que de manera molt esporàdica i només per algun dels nivells. Donat que només hi ha un centre educatiu i que aquest només disposa d'una línia, creiem convenient proposar activitats per a tots els nivells d'educació infantil i primària.
Centres educatius de fora del municipi	Els dos darrers anys, escoles des municipis veïns com Tordera, Blanes o Breda han fet activitats al Museu. També hi ha participat algunes escoles d'altres municipis més grans, com Girona o Barcelona.
Centres d'educació especial	A la comarca del Maresme i comarques veïnes hi ha diversos centres d'educació especial. El Museu ofereix a aquest centres, en funció de les edats i dels diferents

	graus de diversitat funcional, una activitat adequada i adaptada a les seves necessitats particulars.
Famílies amb nens petits	Les activitats del Museu dirigides a famílies estan tenint molta participació en els darrers dos anys i més d'un 30 % dels participants han estat nens.
Ciutadania en general	Les activitats han de permetre el gaudi tant famílies amb nens com de persones adultes ja sigui a nivell individual, de parella o de grup.
Agències de viatges	Des del Museu de la pagesia es fa difusió a diverses agències de viatges de les comarques veïnes i de Barcelona i Girona. El perfil d'usuaris de les agències que demanden les activitats del Museu sol ser estranger i gent de la tercera edat.
Persones grans	El Centre de serveis per a la gent gran de Fogars de la Selva és un equipament públic de titularitat municipal que ja ofereix un servei de tallers als usuaris del centre. Cada any, s'han organitzat entre 2 i 3 tallers específics en el Centre de Serveis per aquest col·lectiu.
Entitats i associacions	El teixit associatiu del municipi és bastant feble, donat que hi ha poques entitats i associacions i moltes d'elles estan poc actives actualment. Per aquest motiu, s'incorporen en aquest PEA activitats dirigides a aquests col·lectius per tal d'ajudar-los a ambientalitzar les seves seus i esdeveniments.

G. IMPLEMENTACIÓ DEL PROGRAMA D'EDUCACIÓ I SENSIBILITZACIÓ AMBIENTAL

A partir de tots els aspectes analitzats en els capítols anteriors, considerem adequat proposar que les activitats d'educació ambiental s'agrupin a l'entorn de diferents programes, en funció del públic a qui van destinats.

Tenint en compte també l'oferta actual d'activitats i la seva viabilitat, proposem les següents activitats d'educació i sensibilització ambiental, les qual haurien de substituir a les activitats actuals de la programació

del Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva, tot i que algunes d'elles ja s'estan portant a terme en el moment de l'elaboració d'aquest Pla.

Nom del programa		A qui va destinat	Nombre d'activitats
Programa CENTRES EDUCATIUS	Activitats al Museu	Llars d'infants, centres educatius de primària, secundària, batxillerat i cicles formatius	10
Programa CIUTADANIA	Aprenem dins el Museu	Ciutadania en general	11
	Coneguem el nostre entorn	Ciutadania en general	11
Programa FAMÍLIES	Visita en família	Famílies	11
	Cercle menut	Infants	11
Programa GRUPS ORGANITZATS		Agències i grups especials	4

Total 58

G.1. ACCIONS DIRIGIDES A LES LLARS D'INFANTS I ALS CENTRES EDUCATIUS

Des de l'Any 2017 el Museu de la Pagesia de Fogars de la Selva disposa d'un programa d'activitats escolars ofertes a llars d'infants i centres educatius d'infantil i primària, tant del municipi de Fogars de la Selva com d'altres municipis. Des del 2020 el Museu també disposa d'una activitat per a centres de secundària. El programa educatiu consta de 7 activitats, 2 de les quals no es troben disponibles actualment. De les 5 activitats dirigides als centres educatius que s'ofereixen actualment des del Museu, considerem que tres d'elles compleixen amb els objectius d'aquest Pla d'Educació i Sensibilització Ambiental proposat i per tant

s'han incorporat a aquest Pla. Dues de les activitats dirigides als centres educatius que s'ofereixen actualment des del Museu precisen d'una revisió i actualització per complir els objectius de nou Pla, i també han estat incorporades al nou Pla.

Del procés participatiu amb l'escola del municipi i amb l'Ajuntament del municipi s'extreu la conveniència d'elaborar un programa educatiu que faciliti el permetre a tot l'alumnat de l'escola de Fogars fer totes les activitats del programa al llarg del seu cicle d'aprenentatge.

Per tant, s'ha incorporat en el Pla una programació que inclou activitats diferents per a tots els nivells de l'ensenyament.

Amb l'objectiu que els centres educatius del municipi, tant la llar d'infants com l'escola de primària, incorporin les activitats del Museu dins del seu programa educatiu anual, s'ha creat un programa que inclou les següents característiques:

- Una activitat per a les llars d'infants
- Una activitat per a educació infantil
- Sis activitats per primària, de manera que cadascun dels 6 cursos pugui fer una activitat diferent i així, en finalitzar l'etapa de la primària, tots els alumnes hagin pogut fer totes les activitats del programa.
- A cada cicle de primària s'ofereixen dues activitats. Una primera activitat a desenvolupar dins les instal·lacions de Museu que, a més de la temàtica específica, permeti conèixer les diferents estances amb el seu mobiliari i objectes propis de l'època. La segona activitat, que, a més de la temàtica específica, permeti conèixer l'entorn natural proper al Museu, amb l'objectiu que els alumnes adquireixin coneixements del seu propi municipi.
- Dos activitats per a secundària i per als ensenyaments post obligatoris.

Respecte a les temàtiques s'ha prioritzat aquests aspectes:

- Les relacionades amb la pagesia i la vida rural, temàtiques en els que es vertebrava les instal·lacions del Museu.
- Les relacionades amb els diferents ambients naturals del municipi: bosc, camps, riu, muntanya, etc. Totes elles són activitats que permetran als nens i nenes del municipi acostar-se al seu entorn i conèixer el medi natural en el qual viuen.
- L'actual situació d'emergència climàtica i les mesures que es poden adoptar des de les pròpies llars dels infants i des de l'escola per tal de fer-hi front.

Tot i donar especial rellevància a les temàtiques anteriors, també s'ha volgut incorporar altres activitats que treballin temes de sostenibilitat.

Si bé s'ha elaborat un programa molt dirigit a centres educatius del municipi, el Pla també contempla que les activitats proposades puguin ser ofertes a centres educatius d'altres municipis,

Respecte als agents implicats en cada activitat, s'ha considerat que el personal propi del Museu pot portar a terme els monitoratges de totes les activitats educatives. No obstant, es contempla la possibilitat que en els propers anys, en funció de les necessitats del Museu i del seu pressupost, es consideri adient externalitzar el servei de monitoratge de totes les activitats o d'algunes d'elles.

També cal tenir present que les activitats de nova creació van associades a una despesa d'elaboració, adquisició i edició de material didàctic. Aquestes tasques poden ser assumides per personal propi del Museu o bé ser externalitzades, en funció de les necessitats del Museu i del seu pressupost.

<p style="text-align: center;">PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p style="text-align: center;">E1 ELS SENTITS: ja tenim aquí la primavera ELS SENTITS: ja tenim aquí la tardor</p>
<p>Format</p>	
<p>Passejada guiada al medi natura 1'5 a 2 hores de durada. Sortida i retorn al Museu o a l'escola. Dies feiners</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Llar d'infants Educació infantil</p>	

<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p> <p>L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut curt per descobrir elements de l'entorn del Museu o de l'escola a través dels sentits: les fulles (forma, mida, color), el tacte d'algunes plantes (plantes que punxen, plantes que s'enganxen a la roba, ...), la seva olor (plantes aromàtiques), els colors de les flors, el fruits (pinyes, aglans, cireres d'arboç, ...), els insectes, el cant dels ocells, ... La passejada es pot complementar amb alguna rondalla o joc relacionats amb les observacions realitzades.</p>	
<p>Continguts</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fulles (forma, mida, color, tacte d'algunes plantes, plantes que punxen, enganxen). • L'olor de les plantes: plantes aromàtiques. • Els colors de les flors, • Els fruits (pinyes, aglans, cireres d'arboç, de marfull, etc). • Els sons del bosc (el vent i les fulles, els cants dels ocells, el vol dels insectes). 	
<p>Objectius</p> <ul style="list-style-type: none"> • Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part. • Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi. • Discernir, amb l'ajuda dels sentits, elements aparentment similars però que no són iguals. • Observar els canvis que s'esdevenen en aquesta època de l'any: climatologia, brotades o caiguda de fulles, fruits de la tardor, plantes sense flor, bolets, migracions d'aus. • Observar i identificar els bolets. 	
<p>Material didàctic</p> <ul style="list-style-type: none"> • Material inventariable: lupes de mà i de captura, càpsules de Petri, tisoires, pinces, mocadors per tapar els ulls als alumnes i material pels jocs. • Material fungible: llapis, llapis de colors, gomes d'esborrar, maquetes de fer punxa, cintes adhesives, retoladors permanents i fulls en blanc. 	
<p>Avaluació</p> <p>Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.</p> <p>Possible format codi QR.</p>	
<p>Agents implicats</p> <p>Monitoratge per part de personal del Museu.</p>	
<p>Època de l'any per realitzar l'activitat</p> <p>Curs escolar</p>	
<p>Termini d'execució</p>	

2025
Cost
0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat. Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.
Prioritat
Alta

<p>PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p>E2 PAGESOS PER UN DIA</p>
Format	Taller en format de joc de pistes 2 hores de durada Dies feiners
Temàtica	Pagesia i vida rural

Medi natural	
Benestar emocional i salut	
Destinataris	
Llar d'infants	
Educació infantil	
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:	
<p>Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
Breu descripció de l'activitat	
<p>Recorregut per totes les estances de la casa i del porxo, amb dinàmica joc consistent en diferents proves. El fil conductor és la desaparició de l'espantaocells de l'hort.</p> <p>En la cuina la prova consisteix en separar diferents llavors per a fer una sopa simulada.</p> <p>A la cort la prova consisteix en donar de menjar als animals (figures).</p> <p>A la sala, vestir-se de pagès i pagesa.</p> <p>Al porxo, un joc relacionat amb les eines.</p> <p>A l'hort, fer les tasques pròpies del pagès: de llaurar, plantar, regar, collir...</p> <p>Com a cloenda, es col·loca de nou l'espantaocells a l'hort.</p>	
Continguts	
<ul style="list-style-type: none"> • La masia com a espai per viure-hi. • La importància de les llavors. • La funció del bestiar i la seva cura. • Les estacions i els seus cicles relacionats amb la pagesia. • Els elements del medi natural: aigua, sòl i aire. • El procés de cultivar les verdures. 	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> • Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part. • Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi. • Discernir, amb l'ajuda dels sentits, elements aparentment similars però que no són iguals. • Prendre consciència del llarg camí que segueix un aliment fins arribar a la taula. • Observar i identificar eines i entendre la seva utilitat. • Apropar a l'entorn i aprofundir en conceptes de sostenibilitat, ecologia i medi ambient. • Fomentar uns hàbits d'alimentació saludable i ecològica. 	
Material didàctic	
<ul style="list-style-type: none"> • Material inventariable: llavors de diferents mides i aspecte, safates, lletera, biberó, safata amb fuita, forca, rasclets, punxons, regadores i altres materials pels jocs. 	

Avaluació
Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits. Possible format codi QR.
Agents implicats
Monitoratge per part de personal del Museu.
Època de l'any per realitzar l'activitat
Curs escolar
Termini d'implementació
2024
Cost
0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat. Actualment ja s'ofereix l'activitat per el que no caldrà elaborar material didàctic.
Prioritat
Alta

PROGRAMA
CENTRES EDUCATIUS

E3
UN ANIMALÓ S'HA
AMAGAT AL MAS

Format	
Taller en format de joc de pistes	
2 hores de durada	
Dies feiners	
Temàtica	
Pagesia i vida rural	
Medi natural	
Benestar emocional i salut	
Destinatari	
Educació infantil	
Cicle Inicial d'educació primària	
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:	
<p>Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
Breu descripció de l'activitat	
<p>Recorregut per totes les estances de la casa i del porxo per explicar la funció de les estances i els mobles, amenitzat amb un joc que consta de diferents proves. El fil conductor són els insectes i més concretament un porquet de Sant Antoni que està amagat per la casa i que els nens han de trobar.</p> <p>A la cuina els alumnes hauran de fer un joc en el qual hauran de discernir entre els objectes antics i els nous.</p> <p>Al menjador el joc consisteix en un toca-toca amb fruits secs i altres elements propis de la tardor.</p> <p>En l'habitació del propietari els alumnes s'hauran de vestir de pagesos i pageses.</p> <p>A les golfes s'haurà de discernir entre diferents aliment; els naturals o els processats.</p> <p>En el porxo, mitjançant un joc de memòria, coneixeran les eines i les seves funcions.</p> <p>Com a cloenda, es porta el porquet de Sant Antoni a l'hort.</p>	
Continguts	
<ul style="list-style-type: none"> • La masia com a espai per viure-hi. • La utilitat dels estris de cuina i la seva variació en el temps. • La roba i la seva variació en el temps; vestir-se com un pagès o pagesa. • Els aliments i la seva variació en el temps; naturals i processats. • El procés de cultivar els camps; la funció de les eines. 	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> • Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part. • Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi. • Prendre consciència del llarg camí que segueix un aliment fins arribar a la taula. • Observar i identificar eines i entendre la seva utilitat. 	

- Apropar a l'entorn i aprofundir en conceptes de sostenibilitat, ecologia i medi ambient.
- Fomentar uns hàbits d'alimentació saludable i ecològica.

Material didàctic

- Material inventariable: titelles (insectes), materials pel joc dels estris de cuina, materials pel joc de memòria, materials pel joc del toca-toca, diferents peces de roba de pagès i de pagesa, diversos productes alimentaris (alguns de plàstic).

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'implementació

2024

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Actualment ja s'ofereix l'activitat per el que no caldrà elaborar material didàctic.

Prioritat

Alta

CENTRES EDUCATIUS

E4

EL BOSC: ALZINES, SUROS I PINYES

Format

Passejada guiada al medi natural

De 2 hores de durada. Sortida i retorn al Museu o a l'escola

Dies feiners

Temàtica

Medi natural

Benestar emocional i salut

Destinatari

Cicle inicial d'educació primària

Cicle mitjà d'educació primària

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut curt per treballar i conèixer les característiques del bosc mediterrani: els arbres més representatius, el sotabosc, els animals que hi viuen...

Durant el recorregut es descobreixen elements de l'entorn boscà proper al Museu o a l'escola i es treballa les relacions que s'estableixen entre ells.

Continguts

- Identificació d'espècies arbòries, arbustives i herbàcies que viuen en un ecosistema i estratègies d'adaptació.
- Observació de bolets i altres organismes descomponedors.
- Observació i identificació de rastres d'animals.
- Elaboració de la xarxa tròfica del bosc mediterrani.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Discernir elements aparentment similars però que no són iguals.
- Identificar les diverses espècies vegetals del bosc.
- Observar els rastres dels animals del bosc.
- Descobrir la biodiversitat d'aquests espais.

- Descobrir la interrelació que hi ha entre les espècies animals i vegetats que habiten en aquest espais.
- Entendre la funció dels descomponedors en el medi natural.

Material didàctic

- Material imprès: Llibreta de camp i pòsters o claus per identificar la vegetació i els rastres.
- Material inventariable: lupes de mà i de captura, càpsules de Petri, tisores i pinces.
- Material fungible: llapis, llapis de colors, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa, cintes adhesives, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge o assessorament extern

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar en qualsevol època de l'any, tot i que preferiblement a la primavera i la tardor.

Termini d'execució

2025-2026

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Alta

<p style="text-align: center;">PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p style="text-align: center;">E5 EL MAS DEL BANDOLER</p>
<p>Format Taller en format de joc de pistes De 2 hores a 2'5 hores de durada Dies feiners</p>	
<p>Temàtica Pagesia i vida rural Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris Cicle mitjà d'educació primària</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat Recorregut per totes les estances de la casa i del porxo per explicar la funció de les estances i els mobles, amenitzat amb un joc que consta de diferents proves. El fil conductor és un pagès del poble convertit a bandoler que busca nous membres pel seu grup. A la cuina els alumnes hauran de fer un joc en el qual hauran de discernir entre diferents olors d'aliments diferents.</p>	

En l'habitació del propietari els alumnes s'hauran de vestir de bandolers.
 Al menjador, el joc consisteix en saber qui és qui, d'entre una sèrie de bandolers i ubicar-los territorialment per tota Catalunya.
 A les golfes s'haurà de discernir entre diferents aliment; els naturals o els processats i hauran de fer una compra sostenible.
 Al porxo el joc consisteix en esbrinar la utilitat de cada eina.
 Com a cloenda, els alumnes constitueixen un grup de bandolers.

Continguts

- La masia com a espai per viure-hi.
- El bandolerisme a la Catalunya del S XVII.
- La roba i la funcionalitat en un bandoler.
- La manera de cuinar els aliments en les cases de pagès.
- Els orígens dels aliments, el seu processament i la seva distribució.
- Les feines antigues del camp, eines i maneres de fer.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Conèixer el fenomen del bandolerisme a Catalunya.
- Observar i identificar eines i entendre la seva utilitat.
- Prendre consciència del llarg camí que segueix un aliment fins arribar a la taula.
- Apropar a l'entorn i aprofundir en conceptes de sostenibilitat, ecologia i medi ambient.
- Fomentar uns hàbits d'alimentació saludable i ecològica.

Material didàctic

- Material inventariable: materials pel joc de les olors, materials pel joc de qui és qui, diferents peces de roba i elements d'un bandoler i diversos productes alimentaris (alguns de plàstic).

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.
 Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'implementació

2024

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.
 Actualment ja s'ofereix l'activitat per el que no caldrà elaborar material didàctic.

Prioritat

Alta

<p>PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p>E6 ELS ANIMALS: RASTRES I RESTES</p>
<p>Format</p>	
<p>Passejada guiada al medi natural 2 hores de durada. Sortida i retorn al Museu o a l'escola. Dies feiners</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Cicle mitjà d'educació primària Cicle superior d'educació primària</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p>	
<p>L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut curt per treballar i conèixer els rastres i les restes dels animals. En gran grup, passejada pel bosc a la recerca d'aquests rastres</p>	

i explicacions pertinents. Les explicacions es fan mitjançant jocs didàctics i representacions en les quals prenen part els propis alumnes. En petits grups: els alumnes s'escampen durant 5 minuts per l'entorn, tot cercant rastres i restes. En acabat, es fa una posada en comú de totes les troballes i un resum a la darrera plana de la llibreta. Possibilitat de realització d'un motlle de guix d'una petjada. Anotació de les observacions a la llibreta de camp.

Continguts

- Introducció a la dificultat d'observar animals, sobretot aquells que són d'hàbit nocturn, i possibilitat de conèixer-los a través dels seus rastres.
- Coneixement indirecte dels animals que viuen al bosc a través dels seus rastres: petjades, femtes, caus o nius, restes de menjar, pèl, plomes o mudes, cant, etc.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Discernir entre rastres i fenòmens propis de la dinàmica del bosc.
- Relacionar els rastres amb les espècies animals que els deixen.
- Descobrir que hi ha molts animals que viuen en aquests espais.

Material didàctic

- Material imprès: Llibreta de camp i pòsters o claus per identificar els rastres.
- Material inventariable: lupes de mà i de captura, càpsules de Petri, tisores i pinces. Només en el cas de voler fer un motllo de guix: guix, recipient, cantimplora plena, tires de cartolina, clips i galleda per transport.
- Material fungible: llapis, llapis de colors, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa, cintes adhesives, guix, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar, mesos de primavera o tardor.

Termini d'execució

2024

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Actualment ja s'ofereix l'activitat per el que no caldrà elaborar material didàctic.

Prioritat

Alta

PROGRAMA
CENTRES EDUCATIUS

E7
ESTALVI D'AIGUA I
ENERGIA

Format

Taller en format de joc de pistes

De 2 hores de durada

Dies feiners

Temàtica

Sostenibilitat

Emergència climàtica

Destinataris

Cicle mitjà d'educació primària	
Cicle superior d'educació primària	
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:	
<p>Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones.</p> <p>Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones.</p>	
Breu descripció de l'activitat	
<p>Breu introducció a la necessitat d'estalviar aigua i energia en el context d'una situació d'emergència climàtica.</p> <p>Durant l'activitat els alumnes, organitzats en diferents grups, aniran descobrint mitjançant un joc de pistes per les diferents estances del Museu, com era una masia de segles passat i el consum que se'n feia aleshores de l'aigua i l'energia. El joc de pistes també els portarà a identificar les activitats actuals que comporten major consum d'aigua i energia a l'edifici del Museu (llums, lavabos, jardí, aparells elèctrics, etc) .</p> <p>La darrera part de l'activitat consisteix en comparar l'ús de l'aigua i l'energia en una masia de segles passats i en les llars actuals, amb la finalitat de entendre quines mesures poden adoptar els alumnes, tant a casa com a l'escola, per tal d'estalviar aigua i energia.</p>	
Continguts	
<ul style="list-style-type: none"> • Consum d'aigua i energia en una masia de segles passats • Origen de l'aigua i l'energia que es consumeix • Consum d'aigua i energia a les llars i als centres educatius • Canvi climàtic, episodis de sequer i crisis energètica • Estalvi d'aigua i energia i hàbits sostenibles 	
Objectius	
<ul style="list-style-type: none"> • Motivar un canvi d'hàbits cap a la reducció del consum de l'aigua a casa i al centre educatiu. • Fomentar bones pràctiques energia a casa i al centre educatiu. • Entendre d'on prové l'aigua que consumim i el servei associat. • Entendre d'on prové l'energia que consumim i el servei associat. 	
Material didàctic	
<ul style="list-style-type: none"> • Material per a la dinàmica del joc 	
Avaluació	
<p>Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.</p> <p>Possible format codi QR.</p>	
Agents implicats	
<p>Monitoratge per part de personal del Museu.</p>	
Època de l'any per realitzar l'activitat	
Curs escolar	
Termini d'execució	

2026-2027
Cost
0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat. Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.
Prioritat
Alta

PROGRAMA
CENTRES EDUCATIUS

E8

ELS CAMPS: LA PAGESIA A FOGARS

Format

Passejada guiada al medi natural
De 2 hores de durada. Sortida i retorn al Museu.
Dies feiners

Temàtica

Medi natural
Benestar emocional i salut

Destinataris

Cicle mitjà d'educació primària
Cicle superior d'educació primària

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.
Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut curt per treballar i conèixer els elements de l'entorn agrícola proper al Museu o a l'escola i descobrir les relacions que hi ha entre si.

Els camps de cultiu extensius i els horts ecològics són els protagonistes d'aquesta activitat. Els alumnes podran identificar les diferents famílies hortícoles, així com conèixer la compatibilitat entre elles, l'ecosistema d'un hort i la funció que hi tenen els éssers vius.

Continguts

- Usos del sòl.
- Conreus de la zona.
- Valoració de la necessitat d'explotar racionalment el territori.
- Valoració de la necessitat de protegir aquest espai agrícola ja que forma part del patrimoni natural.
- Actitud crítica davant la degradació de l'entorn.

Objectius

- Afavorir el coneixement del territori per part del alumnes.
- Identificar els diferents usos del sòl.
- Analitzar la importància de la zona agrícola.

Material didàctic

- Material imprès: Llibreta de camp i pòsters o claus per identificar la vegetació i els rastres.
- Material inventariable: lupes de mà i de captura, càpsules de Petri, tisores i pinces.
- Material fungible: llapis, llapis de colors, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa, cintes adhesives, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar en qualsevol època de l'any, tot i que preferiblement a la primavera.

Termini d'execució

2025-2026

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Alta

<p style="text-align: center;">PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p style="text-align: center;">E9 DETECTIUS DE LA HISTÒRIA</p>
<p>Format</p>	
<p>Taller en format de joc de pistes</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural</p>	
<p>Destinatari</p>	
<p>Educació secundària obligatòria (ESO) Batxillerat Cicles formatius</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p>	
<p>Un misteri s'amaga dins el Museu. Activitat en la que es desafia a diferents grups de d'alumnes a resoldre un misteri en un període de temps concret. Durant l'activitat els alumnes aniran descobrint alguns personatges que els aniran plantejant enigmes que hauran d'anar resolent. Cada enigma està relacionat amb una problemàtica present en el món rural</p>	

dels segles XVII i XIX. L'activitat es desenvolupa per les estances del Museu, és a dir, per les diferents estances d'una masia de segles passats.

Continguts

- **Masia** amb els mobles i les peces d'entre els segles XVII i XIX que es troben distribuïdes per les diferents sales.
- Col·lecció d'eines del camp i de diversos oficis tradicionals, fotografies antigues que mostren com es treballava al camp.
- Problemàtiques en la vida del món rural als segles XVII i XIX: precarietats, robatoris, mortalitat, desigualtats socials, plagues, etc.

Objectius

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Fomentar la col·laboració i el treball en equip.
- Desenvolupar la habilitat per resoldre problemes.
- Potenciar el pensament deductiu i la perseverança.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

Material didàctic

- Els cartells de les diferents estances, el mobiliari i eines exposades.
- El material propi del joc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'execució

2026-2028

Cost

0 € respecte al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat que cal renovar, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Alta

<p>PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p>E10 EL RIU: anem a la Tordera</p>
<p>Format</p>	
<p>Passejada guiada al medi natural 3 hores de durada. Sortida del Museu o bé d'un indret a concertar amb el centre educatiu. Finalització de l'activitat al riu. Dies feiners</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Educació secundària obligatòria (ESO) Batxillerat</p>	

Cicles formatius

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut mitjà per treballar i conèixer el riu Tordera al seu pas per Fogars de la Selva.

Un cop arribats al riu, es comença el treball de camp per grups fent un petit itinerari per tal d'observar la llera i els marges. En el cas que la llera porti aigua, es realitzen mesures de paràmetres físic-químics, es busquen macroinvertebrats i amfibis i, tot seguit, s'observen, s'identifiquen i s'expliquen les estratègies d'adaptació al medi. Després, s'observen, s'identifiquen i es caracteritzen les espècies vegetals que colonitzen la llera i els marges tot complementant-ho amb la identificació del cant de les aus que hi habiten. En el cas que la llera no porti aigua, s'observa la vegetació present i es complimenta amb la identificació del cant de les aus.

L'activitat s'acaba al riu, per el que es recomana que el grup es quedi a dinar en l'indret.

Continguts

- Coneixement del riu com a ecosistema.
- Descripció i característiques de la llera i dels marges i relació amb diferents paràmetres: relleu, clima, influència humana, etc.
- La sorra i el seu origen geològic.
- Indicadors biològics (vegetació, macroinvertebrats, aus, etc) de la qualitat de l'aigua.
- La vegetació de ribera i la seva adaptació.
- L'aigua de la Tordera: aquífer, pous, etc.
- La sequera com a conseqüència de la crisi climàtica i el seu impacte en la Tordera.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Observar i conèixer les parts del riu.
- Identificar i caracteritzar la fauna que hi habita.
- Conèixer les espècies vegetals pròpies de ribera.
- Entendre l'afectació de la sequera en el ecosistema del riu.

Material didàctic

- Material imprès: Llibreta de camp i pòsters o claus per identificar la vegetació de ribera i els macroinvertebrats.
- Material inventariable: lupes de mà i de captura, càpsules de Petri, tisoires, cúter, pots de vidre, safates, pinzells, termòmetres, pinces.
- Material fungible: llapis, llapis de colors, gomes d'esborrar, maquetes de fer punxa, cintes adhesives, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació
Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits. Possible format codi QR.
Agents implicats
Monitoratge per part de personal del Museu. Al ser una activitat molt específica, possibilitat de monitoratge o assessorament extern.
Època de l'any per realitzar l'activitat
Curs escolar en qualsevol època de l'any, tot i que seria preferiblement primavera i tardor, que és quan el riu té més probabilitats de portar aigua. Donat la durada de l'activitat, e
Termini d'execució
2026-2027
Cost
0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat. Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.
Prioritat
Alta

G.2. ACCIONS OBERTES A LA CIUTADANIA EN GENERAL

<p>PROGRAMA CIUTADANIA</p> 	 <p>C1 APRENEM DINS EL MUSEU</p>
Format	
Xerrada i taller cooperatiu Durada variable en funció de l'activitat Un matí de dissabte o diumenge al mes	
Temàtica	

<p>Pagesia i vida rural Medi natural Aigua Residus Energia Sostenibilitat Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinatari</p> <p>Famílies Adults no organitzats Casals d'avis Entitats i associacions</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones.</p> <p>Objectiu 7. Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a totes les persones.</p> <p>Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible; l'ocupació plena i productiva, i el treball digne per a totes les persones.</p> <p>Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.</p> <p>Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	 <p>The image shows six icons for Sustainable Development Goals: 6 (Water and Sanitation), 7 (Affordable and Clean Energy), 8 (Decent Work and Economic Growth), 12 (Responsible Consumption and Production), 13 (Climate Action), and 15 (Life on Land).</p>
<p>Breu descripció de l'activitat</p> <p>Programa d'activitats diverses de cap de setmana i obertes a tothom. Les activitats, de diferents formats, es realitzen dins les instal·lacions del Museu. Es proposa programar una activitat mensual, coincident amb un dia mundial específic o en uns dies festius també específics.</p>	
<p>Continguts</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gener – Dia mundial de l'educació ambiental - Taller: aprenem a fer un cistell amb materials sostenibles. • Febrer – Dia mundial de l'energia - Xerrada: plaques solars i d'autoconsum. • Març – Dia mundial de l'aigua - Xerrada i taller: estalviem aigua en temps de sequera. • Abril – Festa de Sant Jordi - Presentació de l'exposició temporal del Museu. • Maig –Dia internacional dels Museus- Xerrada, taller i sortida: plantes remeieres i plantes comestibles. • Juny –Solstici d'estiu- Taller: aprenem a fer ratafia. 	

- Juliol - Nit dels ratpenats - Xerrada i taller: la misteriosa vida dels ratpenats.
- Setembre -Festa Major del municipi- Espectacle d'animació i xocolatada.
- Octubre – Dia internacional de la dona rural - Concert: música a l'era.
- Novembre – Setmana europea de la prevenció de residus - Xerrada: prevenció de residus, compres sostenibles i estil de vida amb residu zero.
- Desembre – Dia internacional del sòl -Taller: fem compost per l'hort i les plantes de jardí.

Objectius

- Formar valors ambientals sòlids en les persones a partir de l'observació, la sensibilitat i l'esperit crític
- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Conèixer models de gestió sostenible.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

Material didàctic

- Material inventariable: divers en funció del taller o de l'activitat.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Depenent de l'activitat, monitoratge o assessorament extern.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Activitat mensual, excepte al mes d'agost en el que el Museu roman tancat.

Termini d'execució

8 activitats al 2024

3 activitats al 2025-2027

Cost

Aprenem a fer un cistell amb materials sostenibles	De nova creació	Execució externa	250€
Plaques solars i autoconsum	Vigent	Execució externa	250€
Estalviem l'aigua en temps de sequera	De nova creació	Execució externa	250€
Llibres per Sant Jordi	Vigent	Personal del Museu	100 €
Exposició temporal			
Plantes remeieres	Vigent	Execució externa	250€
Plantes comestibles			
Aprenem a fer ratafia	Vigent	Execució externa	250€
La misteriosa vida dels ratpenats	Vigent	Execució externa	250€
Festa infantil de Festa Major	Vigent	Personal del Museu	0 €
Música a l'era	Vigent	Execució externa	A concretar
Prevenió de residus	Vigent	Execució externa	250€
Compres sostenibles			

Estil de vida, residu zero			
Fem compost per l'hort i les plantes de jardí	De nova creació	Execució externa	250€

Prioritat

Alta

PROGRAMA CIUTADANIA

C2

CONEGUEM EL NOSTRE ENTORN

Format

Sortida de camp guiada

<p>Durada variable en funció de la sortida Un matí de dissabte o diumenge al mes</p>	
<p>Temàtica</p> <p>Pagesia i vida rural Medi natural Biodiversitat Aigua Patrimoni i cultura popular Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinatari</p> <p>Famílies Adults no organitzats Casals d'avis Entitats i associacions</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 6. Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua, i el sanejament per a totes les persones.</p> <p>Objectiu 13. Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.</p> <p>Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p> <p>Programa d'activitats diverses de cap de setmana i obertes a tothom. Les activitats, en formats de passejades guiades, es realitzen fora les instal·lacions del Museu i transcorren dins els límits del municipi de Fogars. Es proposa programar una activitat mensual, coincidint amb un dia mundial específic o en dies festius també específics.</p>	
<p>Continguts</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gener – Dia mundial de l'educació ambiental - Neteja popular i esmorzada col·lectiva. • Febrer – Carnestoltes – Calma enmig del brogit: Banys de bosc. • Març – Dia mundial de l'aigua – Caminada guiada pel pantà de can Ferrer o pel riu Tordera. • Abril – Dia mundial de la Terra – Passejada guiada del Parc del Montnegre i el Corredor al volcà de Sant Corneli. • Maig – Dia europeu dels Parcs – Caminada guiada pel camí de can Coll i el fals dolmen. • Juny – Aplec del Roser de Ramió – Caminada guiada per la vall de Ramió. • Juliol – Nit dels ratpenats – Sortida nocturna guiada per detectar ratpenats. • Setembre – Dia mundial de la mobilitat sostenible i segura - Bicicletada popular. • Octubre – Dia mundial dels ocells – Sortida ornitològica pel riu Tordera . • Novembre – Dia mundial de l'ecologia. Caminada guiada per l'església Vella i el jaciment arqueològic o per les torres del telègraf. 	

- Desembre – Festes de Nadal - Passejada guiada del Parc del Montnegre i el Corredor per conèixer la vida secreta de les moltes i les falgueres.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Formar valors ambientals sòlids en les persones a partir de l'observació, la sensibilitat i l'esperit crític.
- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Conèixer models de gestió sostenible.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

Material didàctic

- Material inventariable: divers en funció del taller o de l'activitat.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Depenent de l'activitat, monitoratge o assessorament extern.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Activitat mensual, excepte al mes d'agost en el que el Museu roman tancat.

Termini d'execució

7 activitats al 2024

2 activitats al 2024-2025

1 activitat al 2025-2027

Cost

Neteja popular i esmorzada col·lectiva	Vigent	Personal del Museu	0 €
Calma en mig del brogit: Banys de bosc	Vigent		
Caminada <ul style="list-style-type: none"> • El pantà de can Ferrer • La Tordera 	Vigent	Personal del Museu	0 €
Passejada guiada pel Parc <ul style="list-style-type: none"> • El volcà de Sant Corneli 	Vigent	Execució externa	0 € Serà necessari l'acord anual amb el Parc del Montnegre i el Corredor per tal que aquesta passejada s'inclouï dins el programa de passejades guiades del Parc.
Caminada <ul style="list-style-type: none"> • El camí de can Coll i el fals dolmen 	Vigent	Personal del Museu	0 €
Caminada <ul style="list-style-type: none"> • La vall de Ramió 	Vigent	Personal del Museu	0 €
Sortida nocturna per detectar ratpenats	Vigent	Execució externa	250€

Bicicletada popular	De nova creació	Execució externa	250€
Sortida ornitològica pel riu Tordera	Vigent	Execució externa	250€
Caminada <ul style="list-style-type: none"> L'Església Vella i el jaciment arqueològic 	Vigent	Personal del Museu	0 €
Passejada guiada pel Parc <ul style="list-style-type: none"> Vida secreta de les moltes i les falgueres 	De nova creació	Execució externa	0 € Serà necessari l'acord anual amb el Parc del Montnegre i el Corredor per tal que aquesta passejada s'inclogui dins el programa de passejades guiades del Parc.
<p>Prioritat</p> <p>Alta</p>			

G.3. ACCIONS DIRIGIDES A LES FAMÍLIES AMB INFANTS

<p>PROGRAMA FAMÍLIES</p> 	 <p>F1 LES TRIFULGUES DE LA VIDA A PAGÈS</p>
<p>Format</p>	
<p>Visita guiada Durada aproximada de 90 minuts Un matí de diumenge al mes</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Famílies</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p>	
<p>En la visita al Museu de la Pagesia es podrà observar com era una masia catalana típica dels segles XVII-XIX. La visita recorre totes les estances del Museu, observant peces de mobiliari de l'època i la col·lecció d'eines de camp que permetrà al visitant acostar-se al dia a dia de la pagesia de la zona. També es pot veure un audiovisual que permet fer un recorregut històric i cultural pel poble de Fogars de la Selva en una sala dotada de cadires i projector.</p>	
<p>Continguts</p>	

- **Masia o edifici principal:** Aquest edifici aplega un gran nombre de mobles i peces d'entre els segles XVII i XIX que es troben distribuïdes per les diferents sales. Les habitacions estan repartides en tres pisos. A la planta principal hi ha la cuina i els estables. Al primer pis hi ha el menjador, l'habitació del propietari, l'habitació del mosso o donzella, el saló i la sala d'estudi. Per últim hi han les golfes a dalt de tot.
- **Porxo:** Construcció envidriada i molt lluminosa que recull una gran col·lecció d'eines del camp i de diversos oficis tradicionals, sovint relacionats amb el bosc (carboners, surers, etc).

Objectius

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Conèixer models de gestió sostenible.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

Material didàctic

- Estances de l'interior del Museu.
- Mobiliari i eines del camp i dels oficis tradicionals.
- Els cartells de les diferents estances, mobiliari i eines exposades.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.
Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part del personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Activitat mensual, excepte al mes d'agost en el que el Museu roman tancat.

Termini d'execució

2024

Cost

0 €

Prioritat

Alta

<p>PROGRAMA FAMÍLIES</p> 	 <p>F2 CERCLE MENUT</p>
<p>Format</p>	
<p>Taller, contes, jocs, espectacle d'animació, castanyes torrades i sortida. Durada variable en funció del nombre i tipologia de les activitats. Un matí de dissabte al mes.</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Famílies amb infants</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats. Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	

Breu descripció de l'activitat
Programa d'activitats diverses de cap de setmana i obertes a famílies que tinguin infants. Les activitats, de diferents formats, es realitzen dins les instal·lacions del Museu, tot i que algunes comporten una sortida al medi natural proper. Es proposa programar una activitat mensual, coincidint amb un dia mundial específic o en uns dies festius també específics.
Continguts
<ul style="list-style-type: none"> • Gener – L'arribada del fred – Tallers, contes i jocs relacionats amb l'hivern. • Febrer – Carnestoltes – Tallers, contes i jocs relacionats amb carnestoltes. • Març – Pasqua – Jocs per anar a buscar els ous de Pasqua. • Abril – Sant Jordi – Tallers, contes i jocs relacionats amb Sant Jordi. • Maig – Descoberta del bosc: ruta de l'esquirol Oriol amb proves. • Juny – Solstici d'estiu – Tallers, contes i jocs relacionats amb el foc. • Juliol – El bosc – Jocs per a trobar rastres i restes d'animals. • Setembre – Dia mundial de l'agricultura – tallers, contes i jocs relacionats amb la pagesia. • Octubre – La castanyada – Tallers, jocs, espectacle d'animació i castanyes torrades. • Novembre – Setmana de la ciència – Tallers, contes i jocs relacionats amb la ciència. • Desembre – El Nadal – Tallers, jocs, espectacle infantil i sortida per anar a buscar el tió al bosc proper al Museu.
Objectius
<ul style="list-style-type: none"> • Potenciar la creativitat i la imaginació. • Millorar les capacitats d'expressió, comunicació i concentració. • Fomentar el respecte, la convivència i el treball en equip. • Formar valors ambientals. • Conèixer la cultura local i les festes populars.
Material didàctic
<ul style="list-style-type: none"> • Material inventariable: divers en funció del taller, joc o de l'activitat. • Contes de temàtica específica dependent del mes de l'any.
Avaluació
Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits. Possible format codi QR.
Agents implicats
Monitoratge per part de personal del Museu. Depenent de l'activitat, monitoratge o assessorament extern.
Època de l'any per realitzar l'activitat
Activitat mensual, excepte al mes d'agost en el que el Museu roman tancat.
Termini d'execució
2024-2025
Cost
O € respecte a l'execució. Al ser un programa de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa inicial del material que calgui adquirir. Cost aproximat 350 €.
Prioritat

Alta

G.4. ACCIONS DIRIGIDES A LES AGÈNCIES DE VIATGES I ALS GRUPS ESPECIALS

<p>PROGRAMA GRUPS ORGANITZATS</p> 	 <p>A1 LA MASIA DEL S XVII</p>
Tipus	
<p>Visita guiada Durada aproximada de 60 minuts Dies laborables i festius</p>	
Temàtica	
<p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
Participants	
<p>Adults organitzats provinents d'agències de viatges</p>	

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

En la visita al Museu de la Pagesia es podrà observar com era una masia catalana típica dels segles XVII-XIX. La visita recorre totes les estances del Museu, observant peces de mobiliari de l'època i la col·lecció d'eines de camp que permetrà al visitant acostar-se al dia a dia de la pagesia de la zona.

També es pot veure un audiovisual que permet fer un recorregut històric i cultural pel poble de Fogars de la Selva en una sala dotada de cadires i projector.

- **Masia o edifici principal:** Aquest edifici aplega un gran nombre de mobles i peces d'entre els segles XVII i XIX que es troben distribuïdes per les diferents sales. Les habitacions estan repartides en tres pisos. A la planta principal hi ha la cuina i els estables. Al primer pis hi ha el menjador, l'habitació del propietari, l'habitació del mossò o donzella, el saló i la sala d'estudi. Per últim hi han les golfes a dalt de tot.
- **Porxo:** Construcció envidriada i molt lluminosa que recull una gran col·lecció d'eines del camp i de diversos oficis tradicionals, sovint relacionats amb el bosc (carboners, surers, etc.). Tot plegat, juntament amb l'ajuda de fotografies antigues que mostren com es treballava al camp.

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Conèixer models de gestió sostenible.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

- Els cartells de les diferents estances, el mobiliari i eines exposades.

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Monitoratge per part del personal del Museu.

Tot l'any, en funció de la demanda. Excepte al mes d'agost en que el Museu roman tancat.

2024
Cost
0 €
Tipus
Alta

<p>PROGRAMA GRUPS ORGANITZATS</p> 	 <p>A2 L'ESGLÉSIA DE SANT CEBRIÀ</p>
<p>Tipus</p> <p>Visita guiada Durada aproximada de 60 minuts Dies laborables i festius</p>	
<p>Temes</p> <p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural Benestar emocional i salut</p>	

Adults organitzats provinents d'agències de viatges

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Al voltant de l'església gòtica de Sant Cebrià es va començar a formar el poble de Fogars de la Selva. L'activitat consta d'una visita guiada a l'interior de l'església, conjuntament amb la sagristia. A l'exterior es pot visitar el comunidor i el cementiri.

- Edifici del segle XV fins al XIX, amb nau de construcció gòtica.
- Sostre de voltes que encara conserva les anelles antigues que servien per penjar les garlandes i els ornaments en motiu dels actes anuals commemoratius de les festes de més significat religiós.
- L'altar amb les imatges de Sant Cebrià, al centre, i Sant Antoni de Pàdua i Sant Isidre a cada costat.
- Comunidor i cementiri.

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuellis i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Conèixer l'estil gòtic religiós català.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

- Activitat sense material didàctic específic.

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Monitoratge per part del personal del Museu.

Tot l'any, en funció de la demanda. Excepte al mes d'agost en que el Museu roman tancat.

2024

0 €

Prioritat

Alta

PROGRAMA
GRUPS ORGANITZATS

A3

TASTET DIRIGIT DE MELS

Taller

Durada aproximada de 60 minuts

Dies laborables i festius

Pagesia i vida rural

Cultura popular

Medi natural

Benestar emocional i salut

Adults organitzats provinents d'agències de viatges

Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats.

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Experiència per endinsar-se al món de les mels, i conèixer els seus secrets, diferències, composició i zones de producció.

Durant l'activitat es fa un tast guiat de tres mels de la regió.

- El món de les abelles.
- El procés d'obtenció de la mel.
- Les propietats de cadascuna de les mels més significatives de la zona.

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians relacionats amb el món de les abelles i la mel.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.
- Aprendre a diferenciar les tres mels del tast.
- Potenciar la utilització dels sentits.

- Les mostres de les tres mels i altre material relacionat amb l'activitat.

Objectiu

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Temps indicat

Monitoratge per part del personal del Museu.

Període d'execució

Tot l'any, en funció de la demanda. Excepte al mes d'agost en que el Museu roman tancat.

Termini d'execució

2024

Cost

0 €

Impacte

Alta

<p>PROGRAMA GRUPS ORGANITZATS</p> 	 <p>A4 LA VIDA AL CAMP</p>
<p>Visita guiada i taller manipulatiu Durada aproximada de 3 hores Dies laborables i festius</p>	
<p>Pagesia i vida rural Cultura popular Medi natural Benestar emocional i salut</p>	
<p>Infants i adults amb necessitats especials provinents d'agències</p>	
<p>Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats. Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	

Visita amena i participativa a les diferents estances del Museu de la Pagesia per aprendre com es vivia al camp segles enrere.

Taller per aprendre l'existència de diferents tipus de llavors: observació de la mida, la forma, el color, etc. Treball a l'hort del Museu per esponjar la terra, sembrar les llavors i regar. S'aprendrà a distingir les diferents eines i les plantes més comunes de l'hort, les quals seran identificades amb banderoles de colors.

- **Masia o edifici principal amb les diferents estances i mobiliari típic dels segles XVII i XIX.**
- Eines del camp i de diversos oficis tradicionals, sovint relacionats amb el bosc (carboners, surers, etc.). Oficis antics al bosc i al camp.
- Varietat de llavors i feines a l'hort.

- Tornar a establir el vincle entre el camp i les zones més urbanitzades.
- Donar a conèixer antigues formes de vida, eines, atuells i objectes quotidians que han caigut en desús, canvis arquitectònics, etc.
- Conèixer models de gestió sostenible.
- Promoure la curiositat, la creativitat i la mirada crítica.

- Els cartells de les diferents estances, el mobiliari i eines exposades.
- Eines per treballar el camp.
- Diferent tipus de llavors.
- Cartells de colors.

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Monitoratge per part del personal del Museu.

Tot l'any, en funció de la demanda. Excepte al mes d'agost en que el Museu roman tancat.

2024

0 €

Alta

G.5. QUADRE RESUM DE LES ACCIONS

ACCIONS DIRIGIDES ALS CENTRES EDUCATIUS

TALLERS MUSEU	AL	TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Llar d'infants	Ed. Infantil (EI)	Ed. Primària Cicle Inicial (CI)	Ed. Primària Cicle Mitjà (CM)	Ed. Primària Cicle Superior (CS)	Ed. Secundària Obligatòria (ESO) Batxillerat Cicles Formatius
E1 - Els sentits: ja tenim aquí la primavera Els sentits: ja tenim aquí la tardor		Sortida a peu	Benestar emocional Medi natural						
E2 - Pagesos per un dia		Visita al museu en forma de joc	Pagesia i vida rural						

E3 - Un animaló s'ha amagat al mas	Visita al museu en forma de joc	Pagesia i vida rural						
E4 - El bosc: alzines, suros i pinyes	Sortida a peu	Medi natural Biodiversitat						
E5 - El Mas del bandoler!	Visita al museu en forma de joc	Pagesia i vida rural						
E6 - Els animals: rastres i restes	Sortida a peu	Medi natural Biodiversitat						
E7 - Estalvi d'aigua i energia	Taller al Museu	Sostenibilitat Pagesia i vida rural Energia Canvi climàtic						
E8 - Els camps: la pagesia a Fogars	Sortida a peu	Pagesia i vida rural Biodiversitat						
E9 - Detectius de la història	Visita al Museu en forma de joc	Pagesia i vida rural						
E10 - El riu: anem a la Tordera	Sortida a peu	Medi natural Biodiversitat						

	Adequada al nivell
	Es pot adaptar al nivell

ACCIONS DIRIGIDES A LA CIUTADANIA EN GENERAL

PROGRAMA CIUTADANIA							
C1-APRENEM DINS EL MUSEU	TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Famílies		Adults no organitzats	Casal d'avis	Entitats i associacions

Gener Dia mundial de l'educació ambiental	Aprenem a fer un cistell amb materials sostenibles	Taller	Pagesia i vida rural Residus Sostenibilitat					
Febrer Dia mundial de l'energia	Plaques solars i autoconsum	Xerrada	Energia Sostenibilitat					
Març Dia mundial de l'aigua	Estalviem l'aigua en temps de sequera	Xerrada Taller	Aigua Sostenibilitat					
Abril Sant Jordi	Llibres per Sant Jordi Exposició temporal	Presentació literària Inauguració exposició	Cultura popular Pagesia i vida rural					
Maig Dia internacional dels museus	Plantes remeieres Plantes comestibles	Xerrada Taller Sortida	Pagesia i vida rural Medi natural Sostenibilitat					
Juny Solstici d'estiu	Aprenem a fer ratafia	Xerrada Taller Sortida	Pagesia i vida rural Medi natural Sostenibilitat					
Juliol Nit dels ratpenats	La misteriosa vida dels ratpenats	Xerrada Taller	Medi natural Biodiversitat					
Setembre Festa Major	Festa infantil i xocolatada	Xocolatada Espectacle d'animació infantil	Cultura popular					
Octubre Dia internacional de la dona rural	Música a l'era	Concert	Cultura popular Benestar emocional					
Novembre Setmana europea de la prevenció dels residus	Prevençió de residus Compres sostenibles Estil de vida, residu zero	Xerrada	Residus Sostenibilitat					
Desembre Dia internacional del sòl	Fem compost per l'hort i les plantes de jardí	Taller	Pagesia i vida rural Medi natural Sostenibilitat					
C2-CONEGUEM EL NOSTRE ENTORN		TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Joves	Famílies	Adults individuals	Entitats i associacions	
Gener Dia mundial de l'educació ambiental	Neteja popular i esmorzada col·lectiva	Sortida	Residus Medi natural Voluntariat					
Febrer Carnestoltes	Calma en mig del brogit: Banys de bosc	Sortida	Medi natural Benestar emocional					
Març Dia mundial de l'aigua	Caminada • El pantà de can Ferrer La Tordera	Sortida	Medi natural Biodiversitat					
Abril Dia mundial de la Terra Sortides del PMC	Passejada guiada pel Parc El volcà de Sant Corneli	Sortida	Medi natural Biodiversitat					
Maig	Caminada	Sortida	Medi natural Pagesia i vida rural					

Dia Europeu dels Parcs	El camí de can Coll i el fals dolmen		Biodiversitat			
Juny Aplec del Roser de Ramió	Caminada La vall de Ramió	Sortida	Medi natural Pagesia i vida rural Biodiversitat			
Juliol Nit dels ratpenats	Sortida nocturna per detectar ratpenats	Sortida	Medi natural Biodiversitat			
Setembre Dia mundial de la mobilitat sostenible i segura	Bicicletada popular	Sortida	Mobilitat Sostenibilitat Medi natural			
Octubre Dia mundial dels ocells	Sortida ornitològica pel riu Tordera	Sortida	Medi natural Biodiversitat			
Novembre Dia mundial de l'ecologia	Caminada L'Església Vella i el jaciment arqueològic o les torres del telègraf	Sortida	Pagesia i vida rural Patrimoni Cultura popular			
Desembre Festes de Nadal Sortides del PMC	Passejada guiada pel Parc Vida secreta de les moltes i les falgueres	Sortida	Medi natural Biodiversitat			

ACCIONS DIRIGIDES A FAMÍLIES

PROGRAMA FAMÍLIES				
F1-VISITES EN FAMILIA		TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Famílies
Una visita guiada cada mes	Les trifulgues de la vida a pagès	Visita guiada	Pagesia i vida rural	
F2-CERCLE MENUT		TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Famílies
Gener	L'arribada del fred		Benestar emocional Medi natural Cultura popular	
Febrer	Carnestoltes	Tallers Contes Jocs	Benestar emocional Cultura popular	
Març	Pasqua: anem a buscar els ous de Pasqua	Jocs	Benestar emocional Cultura popular	
Abril	Sant Jordi	Tallers Contes Jocs	Benestar emocional Cultura popular	
Maig	Descoberta del bosc: ruta de l'esquirol Oriol amb proves	Jocs	Benestar emocional Medi natural	
Juny	Solstici d'estiu; el foc	Tallers Contes Jocs	Benestar emocional Medi natural Cultura popular	
Juliol	El bosc; rastres i restes	Jocs	Benestar emocional	

			Medi natural	
Setembre	La pagesia (dia mundial de l'Agricultura)	Tallers Contes Jocs	Benestar emocional Pagesia i vida rural	
Octubre	Castanyada	Tallers Jocs Espectacle d'animació Castanyes torrades	Benestar emocional Cultura popular	
Novembre	Setmana de la Ciència	Tallers Contes Jocs	Benestar emocional Residus Aigua Sostenibilitat	
Desembre	Nadal; anem a buscar el tió al bosc	Tallers Jocs Espectacle d'animació Sortida per anar a buscar el tió	Benestar emocional Medi natural Cultura popular	

ACCIONS DIRIGIDES A AGÈNCIES DE VIATGES I A GRUPS ESPECIALS

PROGRAMA LÚDIC-CULTURAL		TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Agències de viatges	Grups amb necessitats especials
Segons demanda	A1-La masia del S XVII	Visita guiada pel Museu	Pagesia i vida rural		
Segons demanda	A2-L'església Sant Cebrià	Visita guiada a peu pel municipi	Cultura popular		
Segons demanda	A3-Tastet dirigit de mel	Taller	Pagesia i vida rural		
Segons demanda	A4-La vida al camp	Visita guiada i taller	Pagesia i vida rural		

G.6. TEMPORALITZACIÓ

Moltes de les activitats proposades en els diferents programes són de nova creació. Aquest fet suposa que es necessitarà d'un temps de creació, disseny i producció dels materials. Els continguts que es treballaran, la metodologia i els recursos complementaris també requeriran d'un procés d'elaboració en el qual han d'estar implicats tot el personal docent del Museu. Tenint en compte el personal actual que treballa a

Museu de la Pagesia, les seves tasques actuals i la intenció de l'Ajuntament de Fogars de la Selva de no incrementar el personal en els propers anys, la temporalització s'ha establert en un període de 4 anys (des del 2025 al 2028), tot i que algunes activitats ja es poden implantar el mateix any de la redacció del Pla (2024).

Les activitats de nova creació que requeriran d'un temps d'elaboració més llarg són les activitats del Programa Escolar. De les 15 activitats proposades, un 60 % són de nova creació, un 13'4% cal renovar-les i només un 26'6% són activitats ja creades i que s'estan portant a la pràctica al moment d'elaboració d'aquest Pla.

En cas que s'externalitzi el servei (creació, disseny, producció i/o monitoratge) caldrà preveure com es licitarà i el temps que pot portar la preparació i resolució del contracte.

TALLERS MUSEU	AL	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
E1 - Els sentits: ja tenim aquí la primavera Els sentits: ja tenim aquí la tardor		A renovar					
E2 - Pagesos per un dia							
E3 - Un animaló s'ha amagat al mas		Vigent					
E4 - El bosc: alzines, suros i pinyes		De nova creació					
E5 - El Mas del bandoler!		Vigent					
E6 - Els animals: rastres i restes		Vigent Possiblement renovar					
E7 - Estalvi d'aigua i energia		De nova creació					
E8 - Els camps: la pagesia a Fogars		De nova creació					
E9 - Detectius de la història		Vigent A renovar					
E10 - El riu: anem a la Tordera		De nova creació					

--	--	--	--	--	--	--

APRENEM DINS EL MUSEU	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
Aprenem a fer un cistell amb materials sostenibles	De nova creació					
Plaques solars i autoconsum	Vigent					
Estalviem l'aigua en temps de sequera	De nova creació					
Llibres per Sant Jordi Exposició temporal	Vigent					
Plantes remeieres Plantes comestibles	Vigent					
Aprenem a fer ratafia	Vigent					
La misteriosa vida dels ratpenats	Vigent					
Festa infantil de Festa Major	Vigent					
Música a l'era	Vigent					
Prevenió de residus Compres sostenibles Estil de vida, residu zero	Vigent					
Fem compost per l'hort i les plantes de jardí	De nova creació					
C2-CONEGUEM EL NOSTRE ENTORN	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
Neteja popular i esmorzada col·lectiva	De nova creació					
Calma en mig del brogit: Banys de bosc	De nova creació					
Caminada <ul style="list-style-type: none"> El pantà de can Ferrer La Tordera 	Vigent					
Passejada guiada pel Parc <ul style="list-style-type: none"> El volcà de Sant Corneli 	Vigent					
Caminada <ul style="list-style-type: none"> El camí de can Coll i el fals dolmen 	Vigent					

Caminada • La vall de Ramió	Vigent					
Sortida nocturna per detectar ratpenats	Vigent					
Bicicletada popular	De nova creació					
Sortida ornitològica pel riu Tordera	Vigent					
Caminada • L'Església Vella i el jaciment arqueològic o les torres del telègraf	Vigent					
Passejada guiada pel Parc • Vida secreta de les moltes i les falgueres	De nova creació					

F1-VISITES EN FAMÍLIA	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
Les trifulgues de la vida a pagès	De nova creació					
F2-CERCLE MENUT	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
L'arribada del fred	De nova creació					
Carnestoltes	Vigent					
Pasqua: anem a buscar els ous de Pasqua	Vigent					
Sant Jordi	De nova creació					
Descoberta del bosc: ruta de l'esquirol Oriol amb proves	De nova creació					
Solstici d'estiu; el foc	De nova creació					
Animalons; rastres i restes	Vigent					
La pagesia (dia mundial de l'Agricultura)	De nova creació					
Castanyada	Vigent					
Setmana de la Ciència	Vigent					

Anem a buscar el tió al bosc	Vigent					
------------------------------	--------	--	--	--	--	--

ACTIVITATS LÚDIC-CULTURALS	ESTAT ACTUAL a desembre 2023	IMPLEMENTACIÓ 2024	IMPLEMENTACIÓ 2025	IMPLEMENTACIÓ 2026	IMPLEMENTACIÓ 2027	IMPLEMENTACIÓ 2028
A1-La masia del S XVII	Vigent					
A2-L'església Sant Cebrià	Vigent					
A3-Tastet dirigit de mel	Vigent					
A4-La vida al camp	Vigent					

G.7. GOVERNANÇA

Fogars de la Selva és un municipi amb una extensió considerable però amb una població reduïda, per el que els recursos humans i econòmics de l'Ajuntament són limitats.

Tenint en compte que el Museu de la Pagesia és un equipament municipal, la voluntat del Consistori és que en un futur no immediat es pugui incrementar el personal del Museu tot i que en els propers 4 anys el Museu haurà de funcionar amb els recursos actuals.

Actualment el personal docent del Museu de la Pagesia està limitat a una sola persona, que alhora porta la direcció del centre. En determinats dies, en funció del nombre de participants a les activitats, una altra persona contractada per l'Ajuntament dona tasques de suport a la directora del Museu.

Pel que fa a l'execució de les activitats proposades en el Pla d'educació i sensibilització ambiental del Museu de la Pagesia de Fogars, un percentatge important d'elles poden ser executades per personal propi del

Museu. Algunes de les activitats dirigides a la ciutadania són de temàtica molt específica i, probablement, s'haurà d'externalitzar la seva execució.

Pel que fa al disseny de les activitats de nova creació dirigides als centres educatius i la producció dels materials didàctics associats, aquestes tasques poden portar-se a terme per personal propi del Museu o bé poden ser encarregats a empreses externes a aquest.

Nom del programa		Activitats a executar per personal del Museu	Activitats de possible externalització en la seva execució
Programa CENTRES EDUCATIUS	Tallers al Museu	10	0
Programa CIUTADANIA	Aprenem dins el Museu	2	9
	Coneguem el nostre entorn	5	6
Programa FAMÍLIA	Visita en família	11	0
	Cercle menut	11	0
Programa LUDIC-CULTURAL		4	0

G.8. VINCULACIÓ DEL MUSEU AMB ALTRES AGENTS

Convenis i acord de col·laboració

- Parc del Montnegre i el Corredor (Xarxa de Parcs). Gestió d'un Punt d'Informació del Parc al Museu de la Pagesia per tal de potenciar les activitats i actuacions encaminades al foment i l'ordenació de l'ús públic i a facilitar la informació als visitants del Parc i del municipi.

- Parc del Montnegre i el Corredor (Xarxa de Parcs). Programa de passejades guiades pel Parc.
- Consell Comarcal de la Selva. Ruta de la Tourdera: Un dels punts d'interès de la ruta en el seu pas per Fogars de laSelva és el Museu de la Pagesia.
- Editorial Sidillà. Venta de llibres relacionats amb la pagesia i el bosc, que es troben exposats al mostrador del Museu. S'acorda un marge de benefici pel Museu del 25% sobre el preu de les ventes.
- Museu de Ciències Naturals de Granollers. Nit dels ratpenats en el programa de Tallers i sortides obertes a la ciutadania.
- Biblioteca de Tordera. Cessió de llibres infantils pel programa Cercle menut.

G.9. DIFUSIÓ DEL PLA

Cal disposar de diversos canals de comunicació per fer arribar tota la informació a la població a la qual va destinat cada programa.

Tal i com es desprèn del Pla estratègic del Museu redactat al 2022, cal augmentar les visites de l'escola del municipi al Museu, així com també incrementar les visites dels centres educatius de la comarca o comarques veïnes. Per tant, proposem fer un esforç important de difusió de les activitats a l'escola La Falguera de Fogars i incrementar els esforços en la difusió de les activitats als centres educatius de la comarca i comarques veïnes.

Pel que fa a la participació de turistes en les activitats del Museu dirigides a agències, les dades de participació del 2022 reflecteixen la bona estratègia de difusió. Tot i així, proposem incrementar els esforços de difusió en agències i en centres de persones amb necessitats especials.

Respecte a les activitats dirigides a la ciutadania en general, segons exposa la direcció del Museu durant el procés participatiu, l'assistència a les activitats compten amb força assistència. Per tant, proposem mantenir els mateixos mitjans de difusió.

Nom del programa	A qui va destinat	Mitjà de difusió
------------------	-------------------	------------------

<p>Programa CENTRES EDUCATIUS</p>	<p>Centres educatius de primària, secundària, batxillerat, cicles formatius i professorat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tramesa per correu electrònic del catàleg d'activitats educatives als centres educatius de la comarca i comarques veïnes. • Trobada anual amb l'escola del municipi (direcció i/o coordinació pedagògica) per coordinar el pla anual d'activitats. • Pàgina web del Museu. • Jornada de portes obertes per a docents.
<p>Programa CIUTADANIA</p>	<p>Ciutadania en general</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cartells específics de l'activitat en cartelleres municipals i altres punts rellevants del municipi. • Cartells específics de l'activitat i breu descripció de l'activitat penjat en la web del Museu, en l'agenda de la web de l'Ajuntament i demés mitjans digitals tant propis del Museu com de l'Ajuntament. • Les activitats executades pels guies del Parc del Montnegre i el Corredor, difusió pels canals propis del Parc. • Notes de premsa a les revistes municipals. <ul style="list-style-type: none"> ○ Revista Utopia (paper i digital, trimestral) ○ Revista La Falguera (paper i digital, anual) ○ Revista digital l'Era (digital, trimestral) • Falques publicitàries a la ràdio local i ràdios de municipis veïns. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ràdio Fogars: programa Cultura Pagesa ○ Ràdio DOS84 i ràdio Tordera: falques i entrevistes diverses.
<p>Programa FAMÍLIA</p>	<p>Famílies amb infants</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cartells específics de l'activitat en cartelleres municipals i altres punts rellevants del municipi. • Cartells específics de l'activitat i breu descripció de l'activitat penjat en la web del Museu, en l'agenda de la web de l'Ajuntament i demés mitjans digitals tant propis del Museu com de l'Ajuntament.
<p>Programa GRUPS ORGANITZATS</p>	<p>Agències i grups especials</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tramesa per correu electrònic del catàleg d'activitats lúdic-cultural a les agències de viatges i centres d'educació especial de la comarca i comarques veïnes. • Fires específiques del sector a la comarca i a les comarques veïnes. • Visites personals a les agències interessades.

G.10. AVALUACIÓ I SEGUIMENT DEL PLA

Desenvolupar un pla de seguiment i millora permetrà realitzar una avaluació exhaustiva i continuada de l'aplicació de les mesures i dels resultats obtinguts.

Aquest seguiment dotarà al pla de la flexibilitat necessària pel seu correcte desenvolupament, i permetrà incorporar els canvis necessaris segons els possibles replantejaments en funció dels resultats o segons les modificacions de les directrius dels equipaments.

AVALUACIÓ DE LES ACTIVITATS

Per a cadascuna de les activitats portades a terme, proposem que els assistents omplin una valoració o enquesta de satisfacció de l'usuari. En el cas de les activitats dirigides als centres educatius, haurà de ser el docent qui ompli l'avaluació.

Les avaluacions d'activitats dirigides a la ciutadania, famílies o agències haurien d'incloure els següents paràmetres:

- Data
- Nom de l'activitat
- Puntuació de l'activitat (valoració numèrica, possible de 0 a 5)
  - Interès en la temàtica
  - Coneixements i aprenentatges adquirits
  - Espai on s'ha portat a terme l'activitat
  - Tasca de ponent, tallerista o guia
  - Valoració global
- Com s'ha conegut l'activitat?
- Comentaris a afegir

Les avaluacions d'activitats dirigides als centres educatius haurien d'incloure els següents paràmetres:

- Data
- Nom del centre educatiu
- Població
- Curs
- Número d'alumnes
- Puntuació de l'activitat (valoració numèrica, possible de 0 a 5)

- Lloc de l'activitat o sortida
- Durada de l'activitat
- Material didàctic emprat
- Continguts treballats
- Tasca de l'educador que dirigeix l'activitat
- L'actitud del propis alumnes
- Valoració global
- Com s'ha conegut l'activitat?
- Comentaris a afegir

MEMÒRIA ANUAL DE LES ACTIVITATS DEL PLA

L'objectiu de la memòria anual és fer un seguiment detallat dels resultats, de les activitats i de l'evolució del compliment dels objectius del Pla segons el període. D'aquesta manera, en funció dels resultats, es poden modificar les estratègies i/o actuacions previstes per a l'any següent.

La memòria anual hauria d'incloure els següents paràmetres:

- Mitjans i esforç de la difusió de les activitats del Pla
- Convenis i acords de col·laboració vigents
- Calendari real d'execució de les activitats del Pla
- Resum de les accions executades del Pla, pel que fa a temàtiques, nombre d'usuaris i perfil d'aquest.
- Recursos i mitjans utilitzats en els activitats del Pla.
- Resultats del buidat de les valoracions dels usuaris.
- Evolució interanual, mensual del nombre total de visitants segons l'activitat.
- En el cas de la no implantació d'alguna de les mesures previstes en el Pla, s'hauria de justificar el motiu.

PROPOSTA D'INDICADORS DE SEGUIMENT DEL PLA

Per facilitar el seguiment del Pla i valorar el grau de compliment dels objectius plantejats, es proposa la utilització dels següents indicadors, i analitzar-los anualment:

- Percentatge d'activitats noves realitzades respecte les proposades al Pla .
- Inversions realitzades per cadascuna de les activitats noves realitzades.
- Mitjans de difusió de les activitats noves realitzades.
- Participació dels usuaris en les activitats noves realitzades.

REVISIÓ FINAL QUAN ACABI LA VIGÈNCIA DEL PLA

Quan acabi el període de vigència del pla es recomana de realitzar una revisió final del mateix. En aquest moment ja s'hauran desenvolupat totes les actuacions i s'hauria de valorar si s'han aconseguit els objectius previstos.

Segons els resultats i conclusions d'aquesta revisió es podrà plantejar:

- Els objectius i les estratègies assolits.
- Possibilitat de modificació d'algunes de les activitats executades en el Pla.

ANNEX 1. ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

En aquest annex s'inclouen cinc activitats educatives dirigides a centres escolars que s'ha considerat adient no incloure en la programació actual de Pla, que és de quatre anys, però que degut a la seva temàtica hom considera interessant que es puguin executar més enllà del període de vigència del Pla

ACTIVITATS EDUCATIVES ANNEX	TIPOLOGIA	TEMÀTICA	Llar d'infants	Ed. Infantil (EI)	Ed. Primària Cicle Inicial (CI)	Ed. Primària Cicle Mitjà (CM)	Ed. Primària Cicle Superior (CS)	Ed. Secundària Obligatoria (ESO) Batxillerat Cicles Formatius
Annex E1 - Del compost al planter	Taller	Pagesia i vida rural Residus Sostenibilitat						
Annex E2 – Sabem el què mengem?	Taller	Sostenibilitat Pagesia i vida rural Residus						
Annex E3 - Fer un cistell amb materials sostenibles	Taller	Pagesia i vida rural sostenibilitat						
Annex E4 - La muntanya: del granit al volcà Sant Corneli	Sortida a peu	Medi natural Geologia						
Annex E5 - Cap on va el bosc? El futur de la gestió forestal	Sortida a peu	Medi natural Gestió forestal Emergència climàtica Biodiversitat						

PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS

ANNEX E1 DEL COMPOST AL PLANTER

Format

Taller

De 2 hores de durada

Dies feiners

Temàtica

Pagesia i vida rural

Medi natural

Sostenibilitat

Benestar emocional i salut

Destinataris

Cicle inicial d'educació primària

Cicle mitjà d'educació primària

Cicle superior d'educació primària

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

Per grups, els alumnes observen diferents safates, una amb matèria orgànica en diferents estadis de maduració (des de restes orgàniques de menjar fins a compost madur). Cada grup disposa de pinzells, pinces, càpsules de Petri i lupes de mà. Un cop identificats els organismes, es separen en càpsules de petri per a ser observats en deteniment. La finalitat del taller es apreciar els organismes vius responsables de la descomposició de matèria orgànica i de la seva transformació en compost.

Un cop observat el compost, aquest es distribueix per l'hort del Museu i es treballa la finalitat de compostatge. El compost madur també serà utilitzar per omplir els pots de iogurt (o altra recipient reciclat i/o compostable) i que els nens/es hi plantin dues llenties (o altra llavor). Els pots amb el compost i llenties restaran a l'aula on, mitjançant la direcció del/a mestre/a,

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

seran regats i cuidats fins que en germini una o dues plàntules. La finalitat final del taller es trasplantar les plàntules a l'hort del centre educatiu.

Continguts

- El cicle de la matèria
- Els organismes del sòl i la seva funció en el cicle de la matèria
- El desenvolupament d'una llavor
- El compostatge i la seva funció en l'hort

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Conèixer el procés del compostatge.
- Observar i identificar eines i entendre la seva utilitat.
- Prendre consciència del llarg camí que segueix un aliment fins arribar a la taula.
- Apropar a l'entorn i aprofundir en conceptes de sostenibilitat, ecologia i medi ambient.
- Fomentar uns hàbits d'alimentació saludable i ecològica.

Material didàctic

- Compostador actiu.
- Material inventariable: safates, pinces, lupes de mà, recipients per plantar, llavors, llavors, rasclets i altres eines, regadores i compost en diferents estadis de maduració.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'implementació

2025-2026

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Alta

<p style="text-align: center;">PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> <div style="text-align: center;"> </div>	<div style="text-align: right;"> </div> <p style="text-align: center;">ANNEX E2 SABEM EL QUÈ MENGEM?</p>
<p>Format</p>	
<p>Taller en format de joc simbòlic De 2 hores de durada Dies feiners</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Pagesia i vida rural sostenibilitat Benestar emocional i salut</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Cicle mitjà d'educació primària Cicle superior d'educació primària</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 2. Posar fi a la fam; assolir la seguretat alimentària i la millora de la nutrició, i promoure l'agricultura sostenible. Objectiu 3. Garantir una vida sana i promoure el benestar a totes les persones de totes les edats. Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p>	
<p>Es simula un supermercat a la classe amb diferents productes (poden ser aquests o d'altres):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tomàquet, formatge, patates, fruita, sabó i llet <p>Cadascun d'aquests productes es troba en diferents graus de processament:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Producte natural no processat • Producte processat • Producte ultraprocesat. <p>Cadascun d'aquests productes es troba envasat en diferents formats:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Envàs de vidre familiars i individuals • Envàs de plàstic familiars i individuals • Llaunes d'alumini • Caixes de cartró o envàs de paper • Paper d'alumini o plàstic film • Sense envasar, a granel 	

Els alumnes, per grups, han de fer la compra d'un d'aquests productes. Cada producte porta associat una puntuació en funció de la seva sostenibilitat i de si és saludable o no.

Com a conclusió, es reflexiona com aquests productes eren elaborats i consumits pels pagesos del poble i com es consumeixen avui dia.

Continguts

- Alimentació saludable
- Processament dels aliments
- Triar els envasos més sostenibles.
- Sostenibilitat

Objectius

- Prendre consciència de quins són els criteris utilitzats quan anem a comprar.
- Reflexionar sobre quins són els hàbits de compra més sostenibles.
- Conèixer l'origen i el destí dels materials utilitzats per envasar.
- Reflexionar sobre la importància d'alimentar-se de manera saludable.
- Prendre consciència del llarg camí que segueix un aliment fins arribar a la taula.
- Apropar a l'entorn i aprofundir en conceptes de sostenibilitat, ecologia i medi ambient.
- Fomentar uns hàbits d'alimentació saludable i ecològica.

Material didàctic

- Material imprès: Fitxa "Compra sostenible".
- Material inventariable: cartells dels grups de productes exposats, carretó, cistell, bosses de roba, de plàstic i de paper, material específic de la compra, sabó líquid, sabó en pols, caps de sabó concentrat, caps de sabó familiar, sabó ecològic, paper d'alumini, cuina, plàstic fils, paper d'estrassa, boca'n'roll, taper, carmanyoles, ampolles de vidre i de plàstic grans i petites, tetrabric, llauna, pot de vidre i de plàstic.
- Material fungible: llapis, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part del personal del Museu

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'execució

2025-2026

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Mitja

<p>PROGRAMA CENTRES EDUCATIUS</p> 	 <p>ANNEX E3 FEM UN CISTELL AMB MATERIALS SOSTENIBLES</p>
<p>Format</p>	
<p>Taller De 2 hores a 2'5 hores de durada Dies feiners</p>	
<p>Temàtica</p>	
<p>Sostenibilitat Pagesia i vida rural</p>	
<p>Destinataris</p>	
<p>Cicle superior d'educació primària Educació secundària obligatòria (ESO) Batxillerat Cicles formatius</p>	
<p>Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:</p>	
<p>Objectiu 8. Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible; l'ocupació plena i productiva, i el treball digne per a totes les persones. Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.</p>	
<p>Breu descripció de l'activitat</p>	
<p>Aprendre a fer un cistell, aplicant tècniques tradicionals catalanes i materials vegetals com el vímet o altres. Els participants podran endur-se el cistell a casa el mateix dia.</p>	
<p>Continguts</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Els oficis antics de Fogars de la Selva • L'ofici de cisteller • Característiques, hàbitat i usos del vímet o altre vegetal utilitzat 	
<p>Objectius</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Recuperar els antics oficis • Conèixer l'ofici artesà de cistelleria • Conèixer materials i eines • Disseny i creació d'objectes produïts per un mateix o pels altres 	
<p>Material didàctic</p>	
<ul style="list-style-type: none"> • Eines i tot el material necessari per fer l'activitat • Vímet o altra material vegetal 	
<p>Avaluació</p>	

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits. Possible format codi QR.
Agents implicats Monitoratge per part de personal del Museu.
Època de l'any per realitzar l'activitat Curs escolar
Termini d'execució 2026-2028
Cost 0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat. Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.
Prioritat Baixa

PROGRAMA
CENTRES EDUCATIUS

ANNEX E4
LA MUNTANYA: del granit al
volcà Sant Corneli

Format

Passejada guiada al medi natural
3 hores de durada. Sortida del Museu o bé d'un indret a concertar amb el centre educatiu.
Finalització de l'activitat al riu.
Dies feiners

Temàtica

Medi natural
Benestar emocional i salut

Destinataris

Educació secundària obligatòria (ESO)
Batxillerat
Cicles formatius

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut mig-llarg per treballar i conèixer els materials del volcà Sant Corneli.

El recorregut porta fins un punt elevat (a l'entrada de la pedrera de can Saboia) des del qual poder observar el paisatge. Un cop s'arriba al punt elevat, se'ls reparteix unes fitxes de treball amb el dibuix del paisatge que s'observa. Els alumnes hauran de plasmar sobre el dibuix del paisatge els usos del sòl que s'observen des del punt de treball mitjançant un codi de colors del paisatge.

Per a treballar l'observació dels estrats geològics, s'anoten les seves característiques químiques i físiques i es realitza la seva representació gràfica en una de les fitxes que se'ls proporciona als alumnes. Un cop hagin completat l'observació dels estrats rocosos, realitzen un perfil geològic i es fa una representació de les etapes de la formació geològica.

Continguts

- Situació geogràfica: identificació de les principals unitats de relleu (serralades, depressions, ...) i dels topònims més importants.

- Interpretació del paisatge i classificació dels usos del sòl emprant una llegenda: boscos, conreus, nuclis urbans, vies de comunicació, etc.
- Reconstrucció de la història geològica de Fogars.
- Classificació de les roques: magmàtiques, sedimentàries i metamòrfiques.
- Elaboració d'un perfil geològic.
- Identificació de roques.

Objectius

- Incentivar l'interès per a descobrir el medi i tots els elements que en formen part.
- Potenciar la utilització dels sentits com a eina per conèixer el medi.
- Diferenciar els elements biòtics, abiòtics i antròpics del paisatge.
- Observar els usos del sòl de la panoràmica.
- Identificar els punts geogràfics de referència.
- Plasmar els canvis del paisatge amb el pas del temps.
- Situar Fogars dins les grans unitats de relleu de Catalunya.
- Reconstruir la formació geològica de Fogars.
- Observar i identificar els materials que formen el relleu.
- Observar les formes de relleu.

Material didàctic

- Material imprès: Llibreta de camp i claus per identificar les roques.
- Material inventariable: lupes de mà-
- Material fungible: llapis, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR.

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Al ser una activitat molt específica, possibilitat de monitoratge o assessorament extern.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar.

Termini d'execució

2025-2026

Cost

0 € pel que respecta al monitoratge de l'activitat.

Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.

Prioritat

Mitja

PROGRAMA
CENTRES EDUCATIUS

ANNEX E5

CAP ON VA EL BOSC?: el futur de la gestió forestal

Format

Passejada guiada al medi natural
3 hores de durada. Sortida i arribada al Museu.
Dies feiners

Temàtica

Medi natural
Benestar emocional i salut

Destinataris

Educació secundària obligatòria (ESO)
Batxillerat
Cicles formatius

Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:

Objectiu 12. Garantir modalitats de consum i producció sostenibles.

Objectiu 15. Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres; gestionar els boscos de manera sostenible; combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la diversitat.

Breu descripció de l'activitat

L'activitat es basa en una sortida de camp de recorregut curt per fer un treball de recerca científica de camp en petits grups cooperatius.

Es treballa l'índex de biodiversitat potencial d'un ecosistema forestal, amb l'objectiu de diagnosticar la capacitat d'acollir biodiversitat en una zona forestal concreta (alzinar proper al Museu). A l'inici de l'activitat es treballa el què és la biodiversitat i de com es pot detectar (conceptes de bioindicadors, de biodiversitat potencial, biòtop, biocenosi...) Aprendre'm amb claus dicotòmiques a identificar les principals espècies d'arbres i arbusts, així com els rastres de fauna que puguin sorgir. També prendrem mesures del biòtop: temperatures, humitats, orientació, inclinació, llum...

En el treball de camp, cadascun dels grups (cada grup en una àrea diferent de 10x10m) observarà i anotarà 6 factors clau: (Número d'espècies d'arbres autòctons, arbres vius de gran diàmetre, estructura vertical. Diversitat d'estrats, arbres vius amb dendromicrohàbitat, fusta morta i espais oberts que continguin espècies amb flors).

Després d'haver pres les dades se'n fa un buidatge, es dibuixa un gràfic diagnòstic de l'índex de biodiversitat potencial i es calcula aquest índex per a tota la zona estudiada. En la part final del treball, es parla i debat sobre els efectes del canvi climàtic en els boscos del Maresme

(decaïment forestal, disminució de la producció de fruits, adaptacions de les diferents espècies...), així com s'ha de gestionar un bosc per fer-lo més resilient als canvis.

Continguts

- Determinació de l'índex de biodiversitat potencial
- Observació i descripció d'adaptacions i efectes dels canvis ambientals (règim de temperatures i humitat) sobre l'estructura i sobre els elements de la vegetació:
  - Decaïment forestal
  - Resiliència de diferents espècies
  - Adaptacions que confereixen resistència
  - Comparativa entre les estratègies de diferents espècies
- Detecció d'espècies animals, vegetals, fúngiques indicadores i vinculació als canvis ambientals.. Amb observació directa i indirecta.
- Anàlisi, històric i evolució d'actuacions antròpiques (agrícoles, forestals, lleure)

Objectius

- Entendre el concepte de biodiversitat i biodiversitat potencial forestal.
- Detectar indicadors de riquesa de la biodiversitat d'un ecosistema.
- Observar i analitzar els efectes del canvi climàtic sobre la biodiversitat terrestre mediterrània.
- Comparar els mecanismes que permeten els diferents nivells de resiliència de diverses espècies vegetals i animals.
- Percebre canvis en les estructures, les composicions i els estats dels sistemes naturals afectats pels canvis ambientals.
- Vincular l'estat del sòl a la biodiversitat de la biocenosi i a la resiliència al canvi climàtic.
- Incentivar l'hàbit i la sistematització de l'observació i recollida de dades.
- Comprendre les interaccions dels diferents factors, elements i dinàmiques que intervenen de forma complexa en el paisatge.
- Potenciar la participació i l'actitud responsable en el treball en grup per tal de compartir deduccions, reflexions i conclusions.

Material didàctic

- Material imprès: 6 pautes de treball (una per a cada factor) més pauta de posada en comú i pauta de gràfic de diagnòstic, pòsters d'arbres, pòsters d'arbustos, pòsters de rastres, llibreta per a anotacions i càlculs.
- Material inventariable: higròmetres, termòmetres, fotòmetres, clinòmetre, brúixola, tisoires, cordill, cintes mètriques, pots de captura...
- Material fungible: llapis, gomes d'esborrar, maquinetes de fer punxa, retoladors permanents i fulls en blanc.

Avaluació

Enquesta de satisfacció i d'objectius assolits.

Possible format codi QR

Agents implicats

Monitoratge per part de personal del Museu.

Al ser una activitat molt específica, possibilitat de monitoratge o assessorament extern.

Època de l'any per realitzar l'activitat

Curs escolar

Termini d'execució

2028-2029
Cost
En funció del monitoratge de l'activitat. Al ser una activitat de nova creació, caldrà tenir en compte la despesa del material que calgui adquirir, elaborar i editar.
Prioritat
Mitja

ANNEX 2. MESURES DE SOSTENIBILITAT AMBIENTAL

Els Museu, com a equipament municipal que és, genera un impacte ambiental. El dia a dia implica necessàriament el consum i la gestió de recursos que cal optimitzar i racionalitzar per tal d'esdevenir un model de gestió ambiental sostenible.

Per tant, considerem prioritari que el Museu, dins de les seves capacitats, adopti les mesures d'estalvi següents:

ENERGIA

- Llums tancades de les sales que no s'utilitzen.
- Ús de bombetes LED.

AIGUA

- Convidar, mitjançant cartells, a l'estalvi d'aigua als lavabos i vàters.
- Instal·lació d'airejadors a les aixetes dels lavabos.

RESIDUS

- Prioritzar la reutilització de materials que, d'altra manera, podrien esdevenir residus, com rotlles de cartró de papers de vàter, caixes de cartró, etc.
- Optimitzar l'ús dels materials a l'hora de preparar els tallers.
- Procurar que, quan acabi la vida útil dels elements elaborats als tallers, els materials dels quals es componen siguin compostables o, en el seu defecte, fàcilment reciclables.
- Evitar l'ús de cinta adhesiva de plàstic. En substitució, utilitzar cinta de paper.
- Evitar l'ús d'envasos mixtes com gots de cartró o bricks, pel seu difícil i improbable reciclatge.
- Proporcionar els contenidors de reciclatge pertinents a cada activitat.
- Reutilitzar els papers impresos per una sola cara.
- Evitar plastificar el material sempre que sigui possible, ja que això impossibilitaria el seu reciclatge.
- Convidar les participants de les passejades guiades a portar guants de jardí per recollir les potencials deixalles que es trobin durant el recorregut.
- No utilitzar purpurina ni materials que la continguin.

MENJAR

- Quan s'ofereixi quelcom de beure i/o menjar: convidar als usuaris a portar gots, plats, coberts i/o tovallons reutilitzables de casa. Per aquelles persones que no en portin, proporcionar alternatives compostables o de materials fàcilment reciclables.
- Sempre que sigui possible, adquisició de productes de proximitat, de temporada, ecològics i

sense embalatges.

- Evitar l'ús de begudes envasades en plàstic. Substituir per gerres d'aigua o ampolles de vidre.
- Suprimir l'ús de canyetes.
- Valorar si l'ús d'estovalles és necessari. En cas afirmatiu, evitar les d'un sol ús. Substituir per estovalles rentables o hules.
- Oferta d'aliments saludables: evitar l'excés de proteïna animal, els greixos saturats i els productes ensucrats i processats. Substituir per fruita, suc ecològic, fruits secs, etc.
- Evitar el malbaratament alimentari dimensionant adequadament la quantitat de menjar al nombre de persones inscrites i establint acords amb associacions, entitats, etc. per facilitar l'aprofitament dels excedents alimentaris.

MATERIAL

- Transició cap a l'ús de material fungible més sostenible com paper reciclat amb certificat FSC, bolígrafs recarregables, subratlladors de fusta sense pintar.
- Evitar l'ús de colors de base sintètica com ceres (parafina) o plastidecors. Substituir per colors de fusta sense pintar.
- Evitar l'ús de pintures acríliques. Substituir-les per pigments de base orgànica o mineral, fets a partir de remolatxa en pols, cúrcuma, carbó actiu, espirulina, cacau, argila blanca, etc. o, en el seu defecte, per aquarel·les.
- Evitar l'ús de coles o enganxaments de base sintètica. Substituir per coles de base orgànica fetes a partir de midó.
- Evitar generar o adquirir material enquadrat o espiralat.
- Evitar l'ús de grapes. Substituir, sempre que sigui possible, per clips o altres sistemes de subjecció.

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
@AccioClimaDiba*